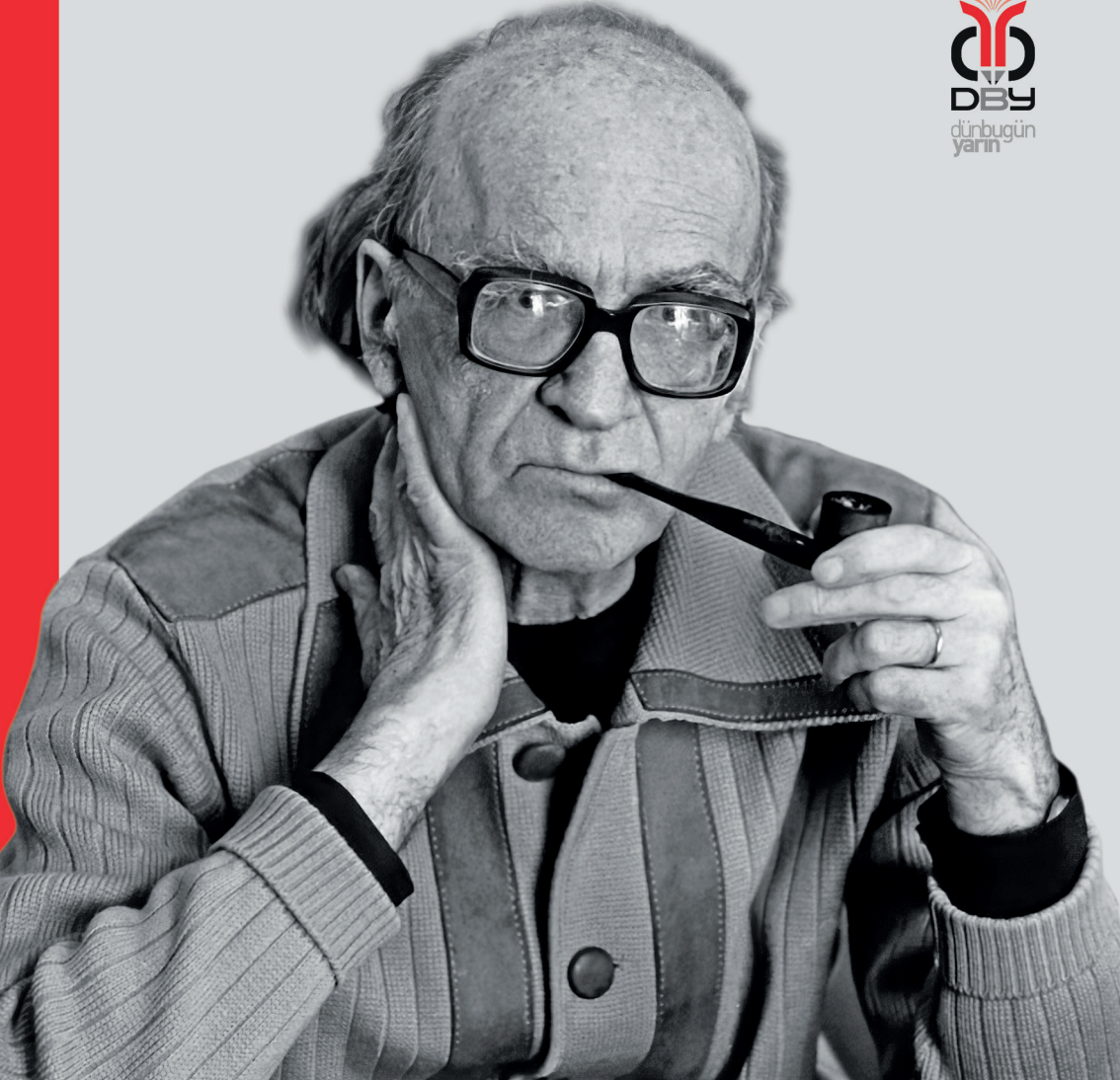

Ramazan Adıbelli

Mircea Eliade ve Din

Bu PDF dokümanı, kitabın bir kısmını içermektedir.
DBY okurları için özel olarak oluşturulmuştur.

“dün” den öğrendiklerinle
“bugün”ü yaşamak
“yarın”ları aydınlatır.

“dün” den öğrendiklerinle
“bugün”ü yaşamak
“yarın”ları aydınlatır.

© 2021, DÜN BUGÜN YARIN YAYINLARI™

Tüm hakları saklıdır. Kaynak gösterilerek tanıtım amacıyla ve araştırma için yapılacak kısa alıntılar dışında, yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir şekilde kopya edilemez, elektronik ve mekanik yolla çoğaltılıp, yayımlanamaz ve dağıtılamaz.

DBY: 188
Dinler Tarihi: 1

ISBN 978-625-7471-25-1
Sertifika No: 52315

1. Basım: İz Yayıncılık, İstanbul, 2011
Gözden Geçirilmiş Basım: İstanbul, 2021

Yazar: Ramazan Adıbelli

Yayın Yönetmeni: İrfan Güngörür

Dizi/Kitap Editörü: Nuh Muaz Kapan

Kapak/Mizanpaj: DBY Ajans

Baskı/Cilt:
Egokitap
(Sertifika No: 51549)

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI / Library Cataloging-in-Publication Data (CIP)

Mircea Eliade ve Din: Dinler Tarihinde Felsefe ve Metodoloji
Yazar: Ramazan Adıbelli Editör: Nuh Muaz Kapan
İstanbul : DBY Yayınları, 2021.
606 s. ; 15,0 x 21,0 cm ___ (DBY Yayınları ; No. 188) ___ Dizin var.
ISBN 978-625-7471-25-1
1- Dinler Tarihi 2- Felsefe 3- Metodoloji 4- Mircea Eliade

DÜN BUGÜN YARIN YAYINLARI
Ankara Caddesi, Ünal Han No: 21/4
Cağaloğlu, Eminönü - Fatih / İstanbul
www.dby.com.tr • dby@dby.com.tr
Tel.: +90 212 526 98 06

İçindekiler

Kısaltmalar	10
İkinci Baskıya Önsöz	11
Önsöz	15
Giriş	19
1. Problem.....	19
1.1. Dinler Tarihinin Terminoloji Problemi.....	20
1.2. Dinler Tarihinde Metot Problemi.....	24
1.2.1. Tarihî Metot-Fenomenolojik Metot Dikotomisi.....	31
1.2.2. Metodun Araştırmadaki Yeri.....	35
1.2.2.1. Metot Kavramının Etimolojisi.....	37
1.2.2.2. Terim Olarak Metot Kavramının Tanımı.....	38
1.3. Epistemolojik Bir Problem Olarak Metodoloji.....	41
2. Amaç.....	45
3. Önem.....	47
4. Yöntem	59
4.1. Genel Yaklaşımlar	59
4.1.1. Fenomenolojik Yaklaşım.....	60
4.1.2. Tarihî Yaklaşım	61
4.1.3. Hermenötik Yaklaşım	61
4.2. Varsayımlar	62
4.3. Kapsam ve Sınırlılıklar.....	62

BİRİNCİ BÖLÜM

Homo Religiosus İle Modern İnsanın Dinî Ufku

1. <i>Homo Religiosus</i> ve Dünyası.....	67
1.1. Din İncelemelerinde Kutsal Kavramı.....	68
1.1.1. Din İncelemelerinde Kutsal Kavramının Ortaya Çıkışı... 73	
1.1.2. Eliade'a Göre Kutsal Kavramı	78
1.1.2.1. Kutsal Kavramının Etimolojisi.....	80
1.1.2.2. Rudolf Otto'nun Etkisi	83
1.1.2.3. Kutsalın Özellikleri.....	88
1.1.2.3.1. <i>Ganz Andere</i> ya da Bambaşka Olma... 88	
1.1.2.3.2. <i>Kratofani</i> ya da Kuvvetin Tezahürü 90	
1.1.2.3.3. Gerçeklik.....	96
1.1.2.3.4. <i>Hierofani</i> ya da Kutsalın Tezahürü.... 102	
1.1.2.4. Kutsalın Diyalektiği.....	105
1.1.2.4.1. Kutsalın Paradoksu	108
1.1.2.4.2. Kutsalın Kendini Sınırlandırması..... 111	
1.1.2.4.3. Kutsalın Biçimleri.....	112
1.1.2.4.4. <i>Coincidentia Oppositorum</i> ya da Karşıtların Birleşmesi	114
1.1.2.4.5. Çokdeğerlilik.....	120
1.1.2.5. Sembol.....	123
1.1.2.5.1. Sembol Kavramının Etimolojisi	124
1.1.2.5.2. Eliade'a Göre Sembol Kavramı	125
1.1.2.5.3. Psikanalitik Etki	132
1.1.2.5.4. Sembollerin Özellikleri	137
1.1.2.5.5. Sembolün Mantiği.....	145
1.2. <i>Homo Religiosus</i>	159
1.2.1. <i>Homo Religiosus</i> Kavramının Ortaya Çıkışı.....	161
1.2.2. Eliade'ın <i>Homo Religiosus</i> Kavramını Kullanımı.....	164
1.2.3. <i>Homo Religiosus</i> un Tipik Özellikleri.....	166
1.2.3.1. Modern İnsanın Karşıtı Olarak <i>Homo Religiosus</i>	166
1.2.3.2. İnsanın Bilinç Yapısının Bir Unsuru Olarak Din Duygusu.....	170

1.2.3.3. İnsan Bilincinin Geçirdiği Tarihî Safhalar.....	174
1.2.3.3.1. Yontma Taş Çağı.....	174
1.2.3.3.2. Ziraatın Keşfinden Sonraki Dönem ... 175	
1.2.3.3.3. Madencilik Keşfinden Sonraki Dönem.....	178
1.2.3.3.4. Modern Çağ.....	180
1.2.3.4. Gerçekliğe Susamışlık ve Ebedilik Arayışı.....	180
1.2.3.5. Aşkınlık ve Mutlak Özgürlük Arzusu	184
1.3. Mit.....	186
1.3.1. Mit Tanımlamaları.....	189
1.3.2. Eliade'a Göre Mit.....	194
1.3.3. Kozmogoni.....	204
1.3.4. Arketip	209
1.3.5. Cennet Özlemi.....	223
1.4. Kaosun Kozmosa Dönüşümü.....	229
1.4.1. <i>Homo Religiosus</i> un Mekân Telakkisi.....	229
1.4.1.1. Kutsal Mekânın Ontolojik Boyutu	242
1.4.1.2. Merkez.....	246
1.4.2. <i>Homo Religiosus</i> un Tarih ve Zaman Tasavvuru	255
1.4.2.1. Arkaik Zihniyetin Yapısı	255
1.4.2.2. Devrî Zaman Tasavvurunda Mitin Rolü	262
1.4.2.3. Ritüel	266
1.4.2.3.1. Bayramlar ve Yeni Yıl Bayramı.....	269
1.4.2.3.2. Kurban Ritüeli.....	274
1.4.2.3.3. İnşa Ritüelleri.....	276
2. Modern İnsanın <i>Düşüşü</i>	279
2.1. Yahudilik	281
2.2. Rönesans	287
2.2.1. Doğanın Sekülerleşmesi	288
2.2.2. Tanrının Ölümü	290
2.2.3. İş Hayatının Sekülerleşmesi	291
2.3. Varoluşsal Krizin Nedeni: Aşkın Boyutu Reddeden Rasyonalizasyon.....	292

2.3.1. Kutsalın Bilinçten Bilinçaltına Düşüşü.....	293
2.3.1.1. Modern İnsanın Tarih ve Zamana Bakışı.....	304
2.3.1.2. Modern İnsanın Mekâna Bakışı.....	308
2.4. Tarihin Terörü	310
2.5. Modern Dünyadaki Kriz.....	314
2.5.1. Gelenekselci Okul Perspektifinden Modern Dünyadaki Kriz.....	315
2.5.1.1. René Guénon	317
2.5.1.2. Julius Evola	320
2.5.2. Gelenekselci Okulun Mircea Eliade Üzerindeki Etkisi.....	322
2.5.2.1. Guénon, Evola ve Coomaraswamy ile Eliade’ın İlişkileri.....	322
2.5.2.1.1. René Guénon.....	323
2.5.2.1.2. Julius Evola.....	329
2.5.2.1.3. Ananda Coomaraswamy	332
2.5.2.2. Eliade’ın Geleneksecilerden Aldığı Kavramlar ve Düşünceler.....	340
2.5.3. Mircea Eliade’a Göre Modern Dünyadaki Krizin Mahiyeti.....	346

İKİNCİ BÖLÜM

Dinler Tarihinin Kurtarıcı Fonksiyonu

1. İndirgemeci Yaklaşımların Eleştirisi	353
1.1. Tarihselcilik	353
1.2. Dinin Kökeniyle İlgili Teoriler.....	359
1.2.1. Anglo-Sakson Antropoloji ve Evrimcilik.....	359
1.2.2. Andrew Lang, Wilhelm Schmidt ve Gerilemecilik.....	365
1.2.3. Freudizm.....	368
2. Din Bilimleri Arasında Dinler Tarihinin Ayrıcalıklı Yeri.....	377
2.1. Dinler Tarihine Özgü Konu: Kutsal ve “Bambaşka” Olanla Karşılaşmanın Doğuracağı Uyanış.....	381
2.2. Dinler Tarihine Özgü Amaç: Yeni Bir Hümanizm Yaratmak.....	387

2.3. Dinler Tarihine Özgü Bir Metot Olarak Yaratıcı Hermenötik	394
2.3.1. Hermenötik Kavramının Etimolojisi	397
2.3.2. Hermenötik Kavramının Tarihî Gelişimi.....	398
2.3.3. Mircea Eliade’ın Yaratıcı Hermenötiği.....	408
2.3.3.1. Fenomenolojik Yaklaşım.....	410
2.3.3.2. Hermenötik Yaklaşım	438
3. Bir Soterioloji Olarak Dinler Tarihi.....	462

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Eliade’ın Sistemine Yöneltilen Eleştiriler

1. Eliade Teoloji mi Yapıyor?	487
2. Eliade Tarih Karşıtı mı?.....	502
3. Eliade’a Fransa’da Yöneltilen Eleştirilerin İdeolojik Boyutu.....	513
Sonuç	541
Kaynakça	557
Ek: Mircea Eliade’ın Hayatının ve Din Bilimi Çalışmalarının Kronolojik Seyri	587
Dizin	595

İkinci Baskıya Önsöz

Kültürümüzün önemli müesseselerinden biri olan Ahilikte her mesleğin bir piri vardı. Pir, mesleğe yeni başlayan için bir örnek olur; hem mesleğin nasıl icra edileceğini hem de felsefesini öğretirdi. Modern zamanda bilim alanında çalışan insanların da işlerini yaparken ihtiyaç duydukları en önemli konulardan biri metodoloji meselesi; yani bir işin nasıl yapılacağı konusudur. “Nasıl?” sorusuna cevap bulmanın en basit yollarından biri daha önce bu işle meşgul olanların tecrübelerinden faydalanmaktır. Dinler Tarihi disiplininin pirlere bir örnek olan Mircea Eliade örneği hem bu alana ilgi duyanlara hem de bu alanda eğitim gören ve akademik kariyer yapanlara oldukça zengin bir miras bırakmıştır. Eliade’ın çalışmalarının ilgi çekiciliğini sadece bunların hangi dillere tercüme edildiklerine bakarak görmek bile mümkündür. Nitekim ülkemizde de Eliade’ın Din Bilim çalışmalarının birçoğu tercüme edilmiştir. Çalışmamızın ilk baskısından bu yana bazı kitaplar ikinci kez tercüme edildiği gibi birçoğunun yeni baskıları yapılmış, *Yoga: Ölümsüzlük ve Özgürlük*, *Doğuş ve Yeniden Doğuş: İnsan Kültürlerinde Erginlenmenin Dini Anlamları*, *Avustralya Dinleri*, *Okültizm*, *Büyücülük ve Kültürel Modalar*, *Mitler*, *Rüyalar ve Gizemler*, *Mefisto İle Erdişi* başlıklı kitaplar da Türkçeye kazandırılmıştır.

Elinizdeki kitabın bu yeni baskısında gerekli güncellemeler yapılmış, yeni bibliyografik verilerle önceki bilgiler zenginleştirilmiştir. Eliade üzerine daha sonra yaptığım çalışmalar kitapta değinilmeyen konulara ışık tutacak niteliktedir. Eliade'a ve daha geniş anlamda Dinler Tarihi alanına merak duyanlar özellikle dikkate alınarak bu çalışmalardan faydalanmaları ya da en azından onlardan haberdar olmaları için dipnotlarda referanslar verilmiştir. Diğer taraftan kitabın Eliade'a yöneltilen eleştirilerle ilgili üçüncü bölümünün üçüncü alt bölümü olarak "Mircea Eliade'a Fransa'da Yöneltilen Eleştirilerin İdeolojik Boyutu" başlıklı daha önce yayımlanan makale eklenmiştir. Bu bölümde beşeri bilimler alanı başta olmak üzere bilim adına ya da diğer bir ifadeyle bilim kisvesi altında bazılarının kendi ideolojilerini yaymaya çalıştıklarına dikkat çekilmek istenmiştir.

Kitabın ilerleyen sayfalarında özellikle üzerinde durulan hususlardan biri, Eliade'ın kendi metodolojisiyle ilgili müstakil bir eser bırakmamış olmasıdır. Bundan dolayı da onun herhangi bir metot takip etmediğini ileri süren araştırmacılar olmuştur. Araştırmalarımız sonucunda vardığımız kanaat, bu durumun, Eliade'ın *metotta* ziyade *telosa* odaklanmasından kaynaklandığı yönündedir. Diğer bir deyişle onun vurgusu "Nasıl?"dan ziyade "Niçin?" sorusu üzerinedir. "Dinler Tarihi disiplinin amacı ne olmalıdır?" ya da "Dinler Tarihi disiplini insan(lığ)a ne sağlar? Bu disiplin nasıl bir işlevi yerine getirir ya da getirmelidir?" Eliade'ın düşüncesinin temelini bu sorular oluşturmaktadır. Bu açıdan bakıldığında Dinler Tarihi, geçmişte olup biten hadiselerden bahseden tarihsel bir disiplinden ibaret değildir. Bilakis o, insanı insan yapan temel yetilerden biri olan inanma olgusunun ve bunun üzerine insanın kendi varoluşunu, içinde bulunduğu âlemi ve post-mortem safhayı anlamlandırma çabasının çeşitli tezahürlerini gözler önüne seren bir disiplindir. Belki daha da önemlisi, bu disiplin, din-den ve dinî tecrübeden git gide uzaklaşan ve bunun neticesinde de bu anlam haznelerinden mahrum kalan modern insanın manevi bunalmalarına çare bulma imkânı sunmaktadır.

Dinler Tarihi disiplini diğer tarihsel disiplinler gibi görmeyip onun ayrıcalıklı yönünü her zaman ön plana çıkaran Eliade'ın önemi, bu disiplin üzerinde felsefi bir bakış oluşturmuş olmasıdır. Söz konusu olan şey, olmuş olanları anlatmak ya da olanları oldukları şekliyle aktarmak değil, bunları anlamak ve anlamlandırmaktır. Hermenötik yaklaşım, bu kaygının bir meyvesidir.

Eliade örneği bize en nihayetinde metot meselesinin teknik bir mesele değil, felsefi bir problem olduğunu gözler önüne sermekte ve bunun üzerinde bizleri de düşünmeye sevk etmektedir.

Uzun zamandır satışı tükenen bu kitabı Lisansüstü öğrencilerime ders kitabı olarak okuturken temin etmede oldukça zorlandıklarını gördüm. Böyle bir dönemde kitabın yeniden yayımlanması teklifini sunan ve ikinci baskının titiz bir şekilde editörlüğünü yaparak bu yeni hâliyle okuyucuyla buluşmasına vesile olan Nuh Muaz Kapan beyefendi başta olmak üzere bu süreçte emeği geçen tüm Dün Bugün Yarın Yayınları çalışanlarına şükranlarımı arz ediyorum.

Bu çalışmanın fikir babalarından biri olan kıymetli Hocam Prof. Dr. Harun Güngör'ü, 2020 yılının Kasım ayında ebedî yolculuğuna uğurladık. Hem Üniversite hocalığı hem de insanıyeti yönünden bizlere mümtaz bir örnek olmuştur. Kendisini rahmet ve minnetle yâd ediyor, bu çalışmanın da merhum Hocam gibi alicenap, gayretkeş, ilim aşığı mütecessis insanların yetişmesine bir nebze de olsa katkı sağlamasını temenni ediyorum.

Ramazan Adıbelli
Kayseri, 2021

Önsöz

Dünyanın dört bir yanından toplanan etnolojik, folklorik, antropolojik ve dinî verilerin Batı dillerine çevrilerek bu materyallerin bilimsel bir çerçevede incelenmesi gerektiği düşüncesinin 19. yüzyılın ikinci yarısından itibaren ortaya çıkmasıyla birlikte oluşmaya başlayan Dinler Tarihi disiplininin bir buçuk asırlık bir geçmişe sahip olmasına rağmen hâlen kendine has bir perspektif bulma çabasında olduğu görülmektedir. Bunun en önemli nedenlerinden bir tanesi hiç kuşkusuz din fenomeni gibi soyut bir kavramın insan gibi değişken bir varlıkla bileşimi sonucunda ortaya çıkan karmaşık durumdan ileri gelmektedir.

Geçen bu süre zarfında dinî fenomenleri anlamak ve açıklamak üzere değişik mesleki donanımlara sahip birçok bilim adamı farklı teoriler öne sürmüşlerdir. Şunu da açıkça belirtelim ki ileri sürülen bu din teorilerinin birçoğu belirli ideolojik düşüncelerin ve önkabullerin sınırlarını aşamamıştır. Bu indirgemeci yaklaşımların geçersizliğini yüksek sesle ilan ederek dine “sempatik” yönden yaklaşılması gerektiğini ve dinî fenomeni “istediğimiz gibi” değil “olduğu gibi” anlamak gerektiği prensibini temel kriter olarak benimseyen bir Dinler Tarihi anlayışını geliştirmek gerektiğini savunan en önemli isimlerden biri de Mircea Eliade olmuştur. Çağımızın önde gelen dinler tarihçilerinden biri olarak nitelendirilen Eliade, bir taraftan Dinler Tarihi disiplininin

kendine özgü bir amaç ve kendine has bir metotla bağımsız bir bilim dalı hâline gelmesi, diğer taraftan da insanın manevi boyutunu dönüştürme uğratacak nitelikte manevi bir disiplin şeklinde düşünülmesi yönünde çaba sarfetmiştir. Eliade'ın hareket noktası bilginin nötr bir kategori olmadığıdır. Hint felsefesinde en açık biçimde ifade edildiği şekliyle bilgi aracılığıyla insan cehaletten ve dolayısıyla da ıstıraptan kurtulmaktadır. Yani bilgiden mahrum olan kişi cehalet içerisindeyken o bilgiye sahip olan kişi bu durumun dışına çıkabilmekte ve ıstırapın üstesinden gelebilmektedir. Dolayısıyla bilgiye sahip olmadan önceki kişi ile bilgiye sahip olduktan sonraki kişi aynı niteliğe sahip değildir. Elbette burada söz konusu edilen herhangi bir bilgi değildir. Bu bilgi/ler aşkın boyuta ilişkindir ve dolayısıyla da kutsal bir nitelik arz etmektedir.

Eliade'ın Dinler Tarihi disiplinine “yaratıcı hermenötik” işlevini yüklemesi onun bu disipline yaptığı en orijinal katkılarından biri olarak görülebilir. Eliade'ın düşüncesinde bu disiplini diğer bilim dallarından ve özellikle de dinî fenomenleri inceleyenlerden ayıracak olan husus bu yaklaşımdır. Bu yaklaşım sayesinde kutsalın bilgisi, sadece bilişsel alanla sınırlı kalmayıp varoluşsal boyuta da sirayet edecektir.

Ülkemizde Dinler Tarihinin bilimsel bir disiplin hâline gelmesi yarım yüzyıllık bir geçmişe dayanmaktadır. Dinler Tarihi alanında dünyanın diğer yerlerinde karşılaşılan problemlerle bugün Türk dinler tarihçileri de karşı karşıyadırlar. Bu problemlerin başında bu bilim dalının hangi amaç doğrultusunda ve hangi yöntem(ler)le konuları ele alacağı meselesi gelmektedir. İşte bu çalışma, bu probleme mümkün cevaplardan birini sunmuş olan Mircea Eliade'ın cevabını irdelemektedir.

Öncelikle Dinler Tarihi alanında muazzam bir bilgi birikimine sahip olan Eliade gibi bir bilim adamının din bilimi çalışmalarını inceleyerek neredeyse Dinler Tarihi disiplinin bütün problemlerini genel bir bakış açısıyla olsa da görme imkânı sunan bir konuyu bana teklif eden, kaynaklarından sınırsızca yararlanmama imkân veren ve her şey-

den de önemlisi sürekli pozitif enerjisiyle bu zor konuyu zevkle işlemem hususunda beni teşvik eden değerli hocam Prof. Dr. Harun Güngör'e en içten teşekkürlerimi arz ederim. Yine kaynak hususunda ve diğer hususlarda hiçbir zaman yardımını esirgemeyen ve çalışmamızı baştan sona okuyarak değerli katkılarda bulunan Prof. Dr. Mustafa Ünal'a teşekkürü bir borç bilirim. Ayrıca bu çalışmanın gerçekleştirilmesi için hepsi de yabancı dilde olan birincil kaynakların temininde bana destek olan kardeşlerim Yunus Adıbelli ile Osman Adıbelli'ye müteşekkirim. Bu kaynaklara ulaşmanın ve bunları elde etmenin elbette bir de maddi yönü olmuştur. Bu hususta da her zaman beni destekleyen sevgili babam Mehmet Adıbelli'yi zikretmemek büyük bir haksızlık olurdu. Kendisine minnet ve şükran duygularımı ifade ediyorum. Bu çalışmayı baştan sona okuyarak yazım hatalarını düzelten eşim Şule Adıbelli'ye de ayrıca teşekkür ediyorum.

Ramazan Adıbelli

Kaynakça

1. MIRCEA ELIADE'İN ÇALIŞMALARI

- Eliade, Mircea, "Crisis an Renewal in History of Religions", *History of Religions*, Vol. 5, No. 1 (Summer 1965).
- Eliade, Mircea, "Din, Mit, Şiir Üzerine", *İktisat ve İş Dünyası*, Sayı 11 (Mayıs 1993).
- Eliade, Mircea, "Foreword", in Douglas Allen, *Structure and Creativity in Religion: Hermeneutics in Mircea Eliade's Phenomenology and New Directions*, The Hague: Mouton Publishers, 1978.
- Eliade, Mircea, "Henry Corbin", *History of Religions*, Vol. 18, No. 4 (May 1979).
- Eliade, Mircea, "History of Religions and a New Humanism", *History of Religions*, Vol. 1, No. 1 (Summer 1961).
- Eliade, Mircea, "Jade...", in Constantin Tacou (ed.), *Mircea Eliade*, Paris: L'Herne, 1978.
- Eliade, Mircea, "La conception de la liberté dans la pensée indienne", in Constantin Tacou (ed.), *Mircea Eliade*, Paris: L'Herne, 1978.
- Eliade, Mircea, "La permanence du sacré dans l'art contemporain", *XXe siècle*, n.s. Vol. 26 (Paris 1964). [Türkçe çevirisi: "Çağdaş Sanatta Kutsalın Sürekliliği", (çev. Ramazan Adıbelli), *Dinbilimleri Akademik Araştırma Dergisi*, Cilt 15, Sayı 3 (2015)].
- Eliade, Mircea, "Methodological Remarks on the Study of Religious Symbolism", in Mircea Eliade & Joseph Kitagawa (eds.), *The History of Religions: Essays in Methodology*, Chicago: University of Chicago Press, 1959.

- Eliade, Mircea, "Myth in the Nineteenth and Twentieth Centuries", in Philip P. Wiener (ed.), *Dictionary of the History of Ideas*, Cilt 3, New York: Charles Scribner's Sons, 1973.
- Eliade, Mircea, "Myths and Mythical Thought", in Alexander Eliot, *The Universal Myths: Heroes, Gods, Tricksters and others*, New York: Meridian Books, 1990. İlk baskısı: Alexander Eliot with contributions by M. Eliade and J. Campbell, *Myths*, New York: McGraw-Hill, 1976.
- Eliade, Mircea, "Notes about Genius (from Fragmentarium)", in Norman J. in Girardot, Mac Linscott Ricketts (eds.), *Imagination an Meaning: The Scholarly and Literary Worlds of Mircea Eliade*, New York: The Seabury Press, 1982.
- Eliade, Mircea, "Notes for a Dialogue", in John B. Cobb (ed.), *The Theology of Altizer: Critique and Response*, Philadelphia: Westminster Press, 1972.
- Eliade, Mircea, "Préface", in Douglas Allen, *Mircea Eliade et le phénomène religieux*, Paris: Payot, 1982.
- Eliade, Mircea, "Religions", *International Social Science Journal*, Vol. 29, No. 4 (1977).
- Eliade, Mircea, "Some Notes on "Theosophia Perennis": Ananda K. Coomaraswamy and Henry Corbin", *History of Religions*, Vol. 19, No. 2 (1979).
- Eliade, Mircea, "Spirit, Light, and Seed", *History of Religions*, Vol. 11, No. 1 (August 1971).
- Eliade, Mircea, "Symbolisme du 'vol magique'", *Numen*, Vol. 3, No. 1 (1956).
- Eliade, Mircea, "The Quest for the 'Origins' of Religion", *History of Religions*, Vol. 4, No. 1, (Summer 1964).
- Eliade, Mircea, "Van der Leeuw et la phénoménologie de la religion", *Critique*, No. 39 (1949).
- Eliade, Mircea, "Zalmoxis", *History of Religions*, Vol. 11, No. 3 (1972).
- Eliade, Mircea, *Aspects du mythe*, Paris: Gallimard, 1963. [Türkçe çevirisi: Mitlerin Özellikleri, (çev. Sema Rifat), İstanbul: Simavi Yayınları, 1993; 2. Baskı, İstanbul: Om Yayınları, 2001, Yeni Baskı, İstanbul: Alfa Yayınları, 2020].
- Eliade, Mircea, *Briser le toit de la maison. La créativité et ses symboles*, Paris: Gallimard, 1986.
- Eliade, Mircea, *Commentaires sur la légende du maître Manole*, Paris: L'Herne, 1994.

- Eliade, Mircea, *Contributions à l'étude de la philosophie de la Renaissance suivie d'itinéraire italien*, Paris: Gallimard, 1992.
- Eliade, Mircea, *Cosmologie et alchimie babylonienne*, Paris: Gallimard, 1991. [Türkçe çevirisi: Mircea Eliade, *Babil Simyası ve Kozmolojisi*, (çev. Mehmet Emin Özcan), İstanbul: Kabalıcı Yayınevi, 2002; Yeni Baskı, Ankara: Doğu Batı Yayınları, 2020].
- Eliade, Mircea, *Cosmos and History: The Myth of the Eternal Return*, 9. Baskı, Princeton: Princeton University Press, 1991.
- Eliade, Mircea, *Forgerons et alchimistes*, Paris: Flammarion, 1977. [Türkçe çevirisi: *Demirciler ve Simyacılar*, (çev. Mehmet Emin Özcan), İstanbul: Kabalıcı Yayınları, 2003; Yeni Baskı, İstanbul: Alfa Yayınları, 2020].
- Eliade, Mircea, *Fragments d'un journal I : 1945-1969*, Paris: Gallimard, 1973.
- Eliade, Mircea, *Fragments d'un journal II : 1970-1978*, Paris: Gallimard, 1981.
- Eliade, Mircea, *Fragments d'un journal III : 1979-1985*, Paris: Gallimard, 1991.
- Eliade, Mircea, *Histoire des croyances et des idées religieuses III : De Mahomet à l'âge des réformes*, Paris: Payot, 1983. [Türkçe çevirisi: *Dinsel İnançlar ve Düşünceler Tarihi Cilt 3*, (çev. Ali Berktaş), İstanbul: Kabalıcı Yayınları, 2003; Yeni Baskı, İstanbul: Alfa Yayınları, 2019].
- Eliade, Mircea, *Histoire des croyances et des idées religieuses II : De Gautama Bouddha au triomphe du Christianisme*, Yeni Baskı, Paris: Payot, 1983. [Türkçe çevirisi: *Dinsel İnançlar ve Düşünceler Tarihi Cilt 2*, (çev. Ali Berktaş), İstanbul: Kabalıcı Yayınları, 2003; Yeni Baskı, İstanbul: Alfa Yayınları, 2019].
- Eliade, Mircea, *Histoire des croyances et des idées religieuses I : De l'âge de la pierre aux mystères d'Éleusis*, Yeni Baskı, Paris: Payot, 1980. [Türkçe çevirisi: *Dinsel İnançlar ve Düşünceler Tarihi Cilt 1*, (çev. Ali Berktaş), İstanbul: Kabalıcı Yayınları, 2003; Yeni Baskı, İstanbul: Alfa Yayınları, 2020].
- Eliade, Mircea, *Images et symboles*, Paris: Gallimard, 1952. [Türkçe çevirisi: *İmgeler ve Simgeler*, (çev. Mehmet Ali Kılıçbay), Ankara: Gece Yayınları, 1991; Yeni Baskı, Ankara: Doğu Batı Yayınları, 2020].
- Eliade, Mircea, *Initiation, rites, sociétés secrètes*, Paris: Gallimard, 1959.
- Eliade, Mircea, Ion P. Culianu, *Dictionnaire des Religions*, Paris: Plon, 1990. [Türkçe çevirisi: *Dinler Tarihi Sözlüğü*, (çev. Ali Erbaş), İstanbul: İnsan Yayınları, 1997; 2. Baskı, 2018].
- Eliade, Mircea, Joseph Kitagawa (eds.) *Dinler Tarihinde Metodoloji Denemeleri*, Konya: Din Bilimleri Yayınları, 2003.

- Eliade, Mircea, *L'épreuve du labyrinthe. Entretiens avec Claude-Henri Rocquet*, 2. Baskı, Paris: Pierre Belfond, 1985.
- Eliade, Mircea, *L'île d'Euthanasius*, Paris: L'Herne, 2001.
- Eliade, Mircea, *La bibliothèque du maharadjah suivi de Soliloques*, Paris: Gallimard, 1996.
- Eliade, Mircea, Lawrence E. Sullivan, "Hierophany", in Lindsay Jones (ed.), *Encyclopedia of Religion*, 2. Baskı, Cilt 6, New York: Macmillan Reference USA, 2005.
- Eliade, Mircea, *Le chamanisme et les techniques archaïques de l'extase*, Yeni Baskı Paris: Payot, 1983. [Türkçe çevirisi: Şamanizm. İlkel Esrime Teknikleri, (çev. İsmet Birkan), Ankara: İmge Kitabevi Yayınları, 2000].
- Eliade, Mircea, *Le mythe de l'éternel retour. Archétypes et répétitions*, Nouvelle édition revue et augmentée, Paris: Gallimard, 1969. [İngilizce çevirisi: *Cosmos and History: The Myth of the Eternal Return*, 9. Baskı, Princeton: Princeton University Press, 1991. Türkçe çevirisi: *Ebedî Dönüş Mitosu*, (çev. Ümit Altuğ), Ankara: İmge Kitabevi Yayınları, 1994; *Ebedî Dönüş Mitü*, (çev. Ayşe Meral), İstanbul: Dergah Yayınlar, 2017].
- Eliade, Mircea, *Le sacré et le profane*, Paris: Gallimard, 1965. [Türkçe çevirisi: *Kutsal ve Dindışı*, (çev. Mehmet Ali Kılıçbay), Ankara: Gece Yayınlar, 1991; *Kutsal ve Kutsal-Dışı: Dinin Doğası*, (çev. Ali Berktaş), İstanbul: Alfa Yayınları, 2019].
- Eliade, Mircea, *Le Yoga. Immortalité et liberté*, Yeni Baskı, Paris: Payot, 1972. [Türkçe çevirisi: *Yoga Ölümsüzlük ve Özgürlük*, (çev. Ali Berktaş), İstanbul: Kabalıcı Yayınları, 2013; Yeni Baskı, İstanbul: Alfa Yayınları, 2020].
- Eliade, Mircea, *Les moissons du solstice. Mémoire II, 1937-1960*, Paris: Gallimard, 1988.
- Eliade, Mircea, *Les promesses de l'équinoxe. Mémoire I, 1907-1937*, Paris: Gallimard, 1980.
- Eliade, Mircea, *Méhistophélès et l'androgyné*, Paris: Gallimard, 1962. [Türkçe çevirisi: *Mefisto İle Erdişi*, (çev. Hanife Güven), Ankara: Doğu Batı Yayınları, 2020].
- Eliade, Mircea, *Mythes, rêves et mystères*, Paris: Gallimard, 1957. [Türkçe çevirisi: *Mitler, Rüyalar ve Gizemler*, (çev. Cem Soydemir), Ankara: Doğu Batı Yayınları, 2020].
- Eliade, Mircea, *Naissances mystiques. Essai sur quelques types d'initiation*, Paris: Gallimard, 1959.

- Eliade, Mircea, *Occultisme, sorcellerie et modes culturelles*, Paris: Gallimard, 1978. [Türkçe çevirisi: *Okültizm, Büyücülük ve Kültürel Modalar*, (çev. Cem Soydemir), Ankara: Doğu Batı Yayınları, 2016].
- Eliade, Mircea, *Ordeal by Labyrinth. Conversations with Claude-Henri Rocquet*, Chicago – London: The University of Chicago Press, 1982.
- Eliade, Mircea, *Patanjali et le yoga*, Paris: Éditions du Seuil, 1962.
- Eliade, Mircea, *Religion australiennes*, 2nd Ed., Paris : Payot & Rivages, 1998. [Türkçe çevirisi: *Avustralya Dinleri*, (çev. Cem Soydemir), Ankara: Doğu Batı Yayınları, 2018].
- Eliade, Mircea, *Symbolism, the Sacred, and the Arts*, New York: The Crossroad Publishing Company, 1986.
- Eliade, Mircea, *Techniques du Yoga*, Paris: Gallimard, 1975, s. 130.
- Eliade, Mircea, *The Portugal Journal*, (çev. Mac Linscott Ricketts), Albany: State University of New York Press, 2010.
- Eliade, Mircea, *The Quest: History and Meaning in Religion*, University of Chicago Press, Chicago-London 1969. [Fransızca çevirisi: Eliade, Mircea, *La nostalgie des origines. Méthodologie et histoire des religions*, Paris: Gallimard, 1971. Türkçe çevirisi: *Dinin Anlamı ve Sosyal Fonksiyonu*, (çev. Mehmet Aydın), Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları, 1990; 2. Baskı, Din Bilimleri Yayınları, Konya 1995; *Arayış: Tarih ve Dinde Anlam* (çev. Cem Soydemir), Ankara: Doğu Batı Yayınları, 2017].
- Eliade, Mircea, *Traité d'histoire des religions*, Paris: Payot, 1949. [[İngilizce çevirisi: *Patterns in Comparative Religion*, London: Sheed & Ward, 1971. Türkçe çevirisi: *Dinler Tarihine Giriş*, (çev. Lale Arslan), İstanbul: Kabalıcı Yayınları, 2003; Yeni Baskı, İstanbul: Alfa Yayınları, 2020; *Dinler Tarihi. İnançlar ve İbadetlerin Morfolojisi*, (çev. Mustafa Ünal), Konya: Serhat Kitabevi, 2005].
- Eliade, Mircea, *Une nouvelle philosophie de la lune*, Paris: L'Herne, 2001.

2. DİĞER KAYNAKLAR

- Accart, Xavier, "René Guénon et l'école 'traditionnelle'", *Cogito*, Sayı 46 (Bahar 2006).
- Adıbelli, Ramazan, "Din'siz Bir Dinler Tarih İnşa Etmek: "Din"e İkame Olarak Daniel Dubuisson'un "Kozmografik Oluşumlar" Kavramı", *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Cilt 32, Sayı 44 (2018), s. 7 – 40.

- Adıbelli, Ramazan, “Dinler Tarihi Tarihsel Bir Disiplin Midir?”, *Türkiye’de Dinler Tarihi’nin Kurumsallaşmasında Prof. Dr. Abdurrahman Küçük*, Ahmet Hikmet Eroğlu (Ed.), Berikan Yayınevi: Ankara 2016, 155–178.
- Adıbelli, Ramazan, “Geleneksel Mekân Tasavvurunun Osmanlı Medeniyetindeki İzdüşümleri”, *Uluslararası Osmanlı Medeniyetinde Şehir Sempozyumu*, 25–27 Kasım 2011, Ankara 2012, s. 275–289.
- Adıbelli, Ramazan, “Hayat ve Ölüm Dikotomisi: Dinler Tarihi Perspektifinden Bir Bakış”, *Ölüm ve İntihar: Disiplinler Arası Bir Yaklaşım*, Meryem Berrin Bulut (Ed.), Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık, 2020, s. 63–93.
- Adıbelli, Ramazan, “İslam Karşıtı Söylemi Bilimsellik Kisvesine Büründürmek: Hans G. Kippenberg Örneği”, *Milel ve Nihal*, Cilt 17, Sayı 2 (2020), s. 281–297.
- Adıbelli, Ramazan, “Mircea Eliade ve Sürgün Hadisesinin Anlamlandırılması”, *Milel ve Nihal*, Cilt 5, Sayı 3 (Eylül – Aralık 2008), s. 239–256.
- Adıbelli, Ramazan, “Mircea Eliade ve Türkiye’de Dinler Tarihi Çalışmaları”, *Dinler Tarihi Araştırmaları VII: Türkiye’de Dinler Tarihi (Dünü, Bugünü ve Geleceği)*, Ankara, 2010, s. 89–112.
- Adıbelli, Ramazan, “Mircea Eliade’in Türkçeye Çevrilen Din Bilim Çalışmalarının Tanıtımı ve Çevirilerin Değerlendirilmesi”, *Bilimname*, Yıl 7, Sayı 17 (2009/2), s. 187–227.
- Adıbelli, Ramazan, “Mircea Eliade’in Yeni Hümanizm Projesi”, *Umran*, Sayı 222 (Şubat 2013), s. 72–80.
- Adıbelli, Ramazan, “Mitoloji”, *Dinler Tarihi I-II*, Mustafa Alıcı ve Süleyman Turan (ed.), İstanbul: Lisans Yayıncılık, 2018, s. 55–78.
- Adıbelli, Ramazan, “Peter O’Brien, *European Perceptions of Islam and America from Saladin to George W. Bush: Europe’s Fragile Ego Uncovered*, Palgrave Macmillan, New York 2009”, *Bilimname*, Yıl 8, Sayı 19 (2010/2), s. 223–228.
- Adıbelli, Ramazan, “Sisifos Miti ve Bir Hermenötüğün Hermenötüğü”, *Bilimname*, Sayı 35 (2018/1), s. 9–49.
- Adıbelli, Ramazan, “XIX. Uluslararası Dinler Tarihi Kongresi”, *Bilimname*, Sayı VI (2004/3).
- Algan, Refik, “Ezoterizme Genel Bir Giriş”, *Cogito*, Sayı 46 (Bahar 2006).
- Alıcı, Mustafa, “Dinler Tarihi’nde Çağdaş Metodolojik Problemler”, *İslâmî İlimlerde Metodoloji (Usûl) Mes’esi*, Cilt II, İstanbul: Ensar Neşriyat, 2005.

- Alıcı, Mustafa, “Kutsal’a Giden Yol: Dinler Tarihi’nde Bir Metodolojik Yaklaşım Veya Bir Bilim Olarak Din Fenomenolojisi”, *Dinbilimleri*, Cilt 5, Sayı 3 (Temmuz-Ağustos-Eylül 2005).
- Alıcı, Mustafa, “Kutsalın Peşindeki Adam: Ölümünün 19. Yılında Mircea Eliade İçin Kısa Bir Rehber”, *EKEV Akademi Dergisi*, Yıl 9, Sayı 24 (2005).
- Alıcı, Mustafa, *Dinler Tarihinin Batılı Öncüleri*, İstanbul: İz Yayıncılık, 2007.
- Allen, Douglas, “Eliade and History”, *The Journal of Religion*, Vol. 68, No. 4 (October 1988).
- Allen, Douglas, “Mircea Eliade’s Phenomenological Analysis of Religious Experience”, *The Journal of Religion*, Vol. 52, No. 2 (April 1972). Fransızca çevirisi: “L’analyse phénoménologique de l’expérience religieuse”, in Constantin Tacou (ed.), *Mircea Eliade*, Paris: L’Herne, 1978. Türkçe çevirisi: “Dinî Tecrübenin Fenomenolojik Tahlili”, in Constantin Tacou (ed.), *Din ve Fenomenoloji. Mircea Eliade’den Eserlerine Toplu Bakış*, (çev. Havva Köser), İstanbul: İz Yayıncılık, 2000.
- Allen, Douglas, “Mircea Eliade’s View of the Study of Religion as the Basis for Cultural and Spiritual Renewal”, in Bryan Rennie (ed.), *Changing Religious Worlds: The Meaning and End of Mircea Eliade*, New York: State University of New York Press, 2001.
- Allen, Douglas, “Phenomenological Method and the Dialectic of the Sacred”, in Norman J. Girardot, Mac Linscott Ricketts (eds.), *Imagination and Meaning: The Scholarly and Literary Worlds of Mircea Eliade*, New York: The Seabury Press, 1982.
- Allen, Douglas, “Phenomenology of Religion”, in Mircea Eliade (ed.), *The Encyclopedia of Religion*, Cilt 11, New York: Macmillan, 1987.
- Allen, Douglas, “Recent Defenders of Eliade: A Critical Evaluation”, *Religion*, Vol. 24 (December 1994).
- Allen, Douglas, *Mircea Eliade et le phénomène religieux*, Paris: Payot, 1982.
- Allen, Douglas, *Myth and Religion in Mircea Eliade*, New York and London: Routledge, 2002.
- Allen, Douglas, *Structure and Creativity in Religion: Hermeneutics Mircea Eliade’s Phenomenology and New Directions*, The Hague: Mouton Publishers, 1978.
- Alles, Gregory D., “Homo Religiosus”, in Lindsay Jones (ed.), *Encyclopedia of Religion*, 2. Baskı, Cilt 6, New York: Macmillan Reference USA, 2005.
- Altizer, Thomas J. J., “Birth and Rebirth: The Religious Meaning of Initiation in Human Culture”, *The Journal of Religion*, Vol. 40, No. 2 (April 1960).

- Altizer, Thomas J. J., *Mircea Eliade and the Dialectic of the Sacred*, Philadelphia: Westminster Press, 1963.
- Ana Britannica*, Cilt 2, İstanbul, 1986.
- Anttonen, Veikko, "Rethinking the Sacred: The Notions of 'Human Body' and 'Territory' in Conceptualizing Religion", in Thomas A. Idinopulos, Edward A. Yonan (eds.), *The Sacred and Its Scholars: Comparative Methodologies for the Study of Primary Religious Data*, Leiden: Brill, 1996.
- Anttonen, Veikko, "What is it that we call 'religion'? Analyzing the epistemological status of the sacred as a scholarly category in comparative religion", in Armin W. Geertz; Russell T. McCutcheon (eds.); *Perspectives on Method and Theory in the Study of Religion*, Leiden: Brill, 2000.
- Arslantürk, Zeki, *Sosyal Bilimciler İçin Araştırma Metod ve Teknikleri*, İstanbul: İFAV Yayınları, 1999.
- Atasağun, Galip, "Sembol ve Sembolizm", *Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, Sayı 7, Yıl 1997.
- Auffarth, Christoph & Hubert Mohr, "Introduction: The Academic Study of Religion—Historical and Contemporary Issues", in Kocku von Stuckrad (ed.), *The Brill Dictionary of Religion*, Cilt I, Leiden – Boston: Brill, 2006.
- Aydın, Mehmet, "Dinler Tarihinde Metodoloji Tartışmalarına Bir Bakış", *İslâmî İlimlerde Metodoloji (Usûl) Mes'alesi*, Cilt II, İstanbul: Ensar Neşriyat, 2005.
- Aydın, Mehmet, *Ansiklopedik Dinler Sözlüğü*, Konya: Din Bilimleri Yayınları, 2005.
- Baird, Robert D., "Interpretative Categories and the History of Religions", *History and Theory*, Vol. 8, Beiheft 8: On Method in the History of Religions (1968).
- Baird, Robert D., *Category Formation and the History of Religions*, 2. Baskı, Berlin & New York: Mouton de Gruyter, 1991.
- Baird, Robert D., *Essays in the History of Religions*, New York: Peter Lang, 1991.
- Barbosa da Silva, Antonio, *The Phenomenology of Religion as a Philosophical Problem: An Analysis of the Theoretical Background of the Phenomenology of Religion, in General, and of M. Eliade's Phenomenological Approach, in Particular*, Uppsala: CWK Gleerup, 1982.
- Basarab, Nicolescu, "Le Grand Jeu de la Transdisciplinarité", *Bulletin Interactif du Centre International de Recherches et Études Transdisciplinaires*, No. 17 (2004), <http://basarab.nicolescu.perso.sfr.fr/ciret/bulletin/b17/b17c6.htm>, 16.02.2012.

- Bengtson, Dale R., "R. R. Marrett and the Study of Religion", *Journal of the American Academy of Religion*, Vol. 47, No. 4 (December 1979).
- Berger, Adriana, "Cultural Hermeneutics: The Concept of Imagination in the Phenomenological Approaches of Henry Corbin and Mircea Eliade", *The Journal of Religion*, Vol. 66, No. 2. (April 1986).
- Berger, Peter L., "'Homo Religiosus" in Mircea Eliade: An Anthropological Evaluation", *Theological Studies*, Vol. 39, Issue 1 (March 1978).
- Bertaud du Chazaud, Henri, *Nouveau Dictionnaire des synonymes*, Paris: Hachette-Ichou, 1971.
- Bescherelle, Ainé, "Méthode", *Dictionnaire National ou Dictionnaire Universel de la Langue Française*, Cilt 2, 4. Baskı, Paris: Garnier Frères, 1856.
- Bianchi, Ugo, "Après Marbourg (Petit discours sur la méthode)", *Numen*, Vol. 8, No. 1 (January 1961).
- Bianchi, Ugo, "History of Religions", in Mircea Eliade (ed.), *The Encyclopedia of Religion*, Cilt 6, New York: Macmillan, 1987.
- Bianchi, Ugo, *The History of Religions*, Leiden: E. J. Brill, 1975.
- Bihler, Hugh J., "Patterns in Comparative Religion", *Theological Studies*, Vol. 19 (1958).
- Bilen, Osman, *Çağdaş Yorum Bilim Kuramları: Romantik, Felsefi ve Eleştirel Hermeneutik*, Ankara: Kitâbiyât, 2002.
- Bilgiseven, Amiran Kurtkan, *Sosyal İlimler Metodolojisi*, 4. Baskı, İstanbul: Filiz Kitabevi, 1994.
- Bleeker, C. J., "The Relation of the History of Religions to Kindred Religious Sciences", *Numen*, Vol. 1, No. 2 (May 1954).
- Bleeker, Claas Jouco, Geo Widengren, Eric J. Sharpe (eds.), *Proceedings of the XIIth International Congress of the International Association for the History of Religions: Held with the Support of Unesco and Under the Auspices of the International Council for Philosophy and Humanistic Studies, at Stockholm, Sweden, August 16–22, 1970*, Leiden: E. J. Brill, 1975.
- Borella, Jean, "René Guénon et La crise du monde moderne", *René Guénon (1886–1951): Colloque du centenaire Domus Medica*, Paris: Le cercle de lumière, 1993.
- Borgeaud, Philippe, "D. Dubuisson. Mythologies du XXe siècle (Dumézil, Lévi-Strauss, Éliade)", *Revue de l'histoire des religions*, Vol. 212, No. 4 (1995).
- Borgeaud, Philippe, *Karşılaşma Karşılaştırma. Dinler Tarihi Araştırmaları*, (çev. Mehmet Emin Özcan), Ankara: Dost Kitabevi, 1999.

- Braga, Corin, “‘Imagination’, ‘imaginaire’, ‘imaginal’: Three Concepts of Defining Creativity”, *JSRI*, No. 16 (Spring 2007).
- Brandon, Samuel G. F., “Origins of Religion”, in Philip P. Wiener (ed.), *The Dictionary of the History of Ideas*, Cilt 4, New York: Charles Scribner’s Sons, 1973.
- Brauer, Jerald C., “Önsöz”, in Mircea Eliade, Joseph Kitagawa (eds.), *Dinler Tarihinde Metodoloji Denemeleri*, Konya: Din Bilimleri Yayınları, 2003.
- Burckhardt, Titus, *İslam Tasavvuf Doktrinine Giriş*, (çev. Fahreddin Arslan), 2. Baskı, İstanbul: Kitabevi, 1995.
- Caillois, Roger, *L’homme et le sacré*, Paris: Gallimard, 1950.
- Carpenter, J. Estlin, *Comparative Religion*, London: Oxford University Press, 1944.
- Cave, David, *Mircea Eliade’s Vision for a New Humanism*, New York: Oxford University Press, 1993.
- Cazenave, Michel, “Introduction”, *Encyclopédie des symboles*, Paris : Librairie Générale Française, 1996.
- Cevizci, Ahmet, *Paradigma Felsefe Terimleri Sözlüğü*, İstanbul: Paradigma Yayınları, 2000.
- Cheung, Chan-fai, “Human Nature and Human Existence - On the Problem of the Distinction Between Man and Animal”, *New Asia Academic Bulletin*, Cilt 17 (2001).
- Chiva, Isac, “Préface : Une histoire toujours personnelle”, in Daniel Dubuisson, *Impostures et pseudo-science. L’oeuvre de Mircea Eliade*, Villeneuve d’Ascq : Presses Universitaires du Septentrion, 2005.
- Cioran, Emil M., “Beginnings of a Friendship”, in Joseph M. Kitagawa & Charles H. Long (eds), *Myths and Symbols: Studies in Honor of Mircea Eliade*, Chicago: University of Chicago Press, 1969.
- Cioran, Emil M., “Hommages”, in Mircea Eliade, *Les moissons du solstice: Mémoire II, 1937-1960*, Paris: Gallimard, 1988.
- Cirlot, Juan Eduardo, *A Dictionary of Symbols*, 2. Baskı, London: Routledge, 1983.
- Clavier, H., “Résurgences d’un problème de méthode en histoire des religions”, *Numen*, Vol. 15, No. 2, (May 1968).
- Cohen, Percy S., “Theories of Myth”, *Man*, New Series, Vol. 4, No. 3 (September 1969).
- Colpe, Carsten, “Sacred and the Profane, The”, in Lindsay Jones (ed.), *Encyclopedia of Religion*, 2. Baskı, Cilt 12, New York: Macmillan Reference USA, 2005.
- Cordodeanu, Ion, “Experience and Hermeneutics in the History of Religions: A Hypothesis on Mircea Eliade’s Work”, *Journal for the Study of Religions and Ideologies*, No. 16 (Spring 2007).
- Corless, Roger, “After Eliade, What?”, *Religion*, Vol. 23, No. 4 (1993).
- Corless, Roger, “Building on Eliade’s Magnificent Failure”, in Bryan Rennie (ed.), *Changing Religious Worlds: The Meaning and End of Mircea Eliade*, New York: State University of New York Press, 2001.
- Couliano, Ioan Petru, “Les derniers jours de Mircea Eliade Mahparinirvāna”, in Mircea Eliade, *Les moissons du solstice: Mémoire II, 1937-1960*, Paris: Gallimard, 1988.
- Cozma, Alina, “Cioran, Éliade, Ionesco. L’oubli du fascisme”, *Transitions*, No. 1 (2001).
- Cristina Ion, “Alexandra Laignel-Lavastine, Cioran, Eliade, Ionesco : l’oubli du fascisme”, *Cités*, No. 18 (2004).
- Culianu, Ion P., “Mircea Eliade at the Crossroad of Anthropology”, *Neue Zeitschrift für systematische Theologie und Religionsphilosophie*, 27 (1985).
- Curtis, Michael, *Verdict On Vichy: Power and Prejudice in the Vichy France Regime*, New York: Arcade Publishing, 2003.
- Cusack, Carole M., “The Western Construction of Religion: Myths, Knowledge, and Ideology - by Daniel Dubuisson”, *Journal of Religious History*, Vol. 32, No. 4 (2008).
- Davidson, Robert F., *Rudolf Otto’s Interpretation of Religion*, Princeton: Princeton University Press, 1947.
- de Benoist, Alain, “La ‘reductio ad hitlerum’” (1994), http://www.alaindebenoist.com/pdf/la_reductio_ad_hitlerum.pdf, 16.12.2011.
- de Herte, Robert [Alain de Benoist], “L’ère de la calomnie”, *Éléments*, No. 110 (Ekim 2003), s. 3, <http://foster.20megsfree.com/495.htm>, 15.02.2012.
- de Sauvigny, G. de Bertier, “Liberalism, Nationalism and Socialism: The Birth of Three Words”, *The Review of Politics*, Vol. 32, No. 2 (April 1970).
- Demirci, Kürşad, “Eliade, Mircea”, *TDV İslâm Ansiklopedisi*, Cilt 11, İstanbul: TDV Yayınları, 1995.
- Demoly, François, “Martin Heidegger’e Göre Temel Varlıkbilim”, (çev. Ramazan Adibelli), *Bilimname*, Yıl 6, Sayı 14 (2008/1), s. 141–143.

- Dhavamony, Mariasusai, *Phenomenology of Religion*, Rome: Gregorian University Press, 1973.
- Dictionnaire de la langue française*, Hachette, Paris 1993.
- Dictionnaire national ou Dictionnaire de l'Académie Française*, 7. Baskı, Paris, 1798.
- Dictionnaire national ou Dictionnaire universel de la langue française*, 4. Baskı, Paris, 1856
- Dilthey, Wilhelm, *Selected Works - Volume IV: Hermeneutics and the Study of History*, Princeton: Princeton University Press, 1996.
- Doche, Louis, "Méthode", *Nouveau Dictionnaire de la Langue Française*, Paris: Librairie Ecclésiastique et Classique de Ch. Fouraut, 1860, s. 895; Pierre Larousse, "Méthode", *Petit Larousse Illustré*, Paris: Librairie Larousse, 1907.
- Doeing, Dennis, Douglas Allen, *Mircea Eliade: An Annotated Bibliography*, New York: Garland Publishing, 1980.
- du Chazaud, Henri Bertaud, "Méthode", *Nouveau Dictionnaire des Synonymes*, Paris: Hachette-Ichou, 1971.
- Dubuisson, Daniel, *Impostures et pseudo-science: L'oeuvre de Mircea Eliade*, Villeneuve-d'Ascq: Presses Universitaires du Septentrion, 2005.
- Dubuisson, Daniel, *L'Occident et la religion*, Bruxelles-Paris: Éditions Complexe, 1998.
- Dubuisson, Daniel, *Mythologies du xxe siècle (Dumézil, Eliade, Lévi-Strauss)*, Lille: PUL, 1993; İlaveli 2. Baskı Villeneuve d'Ascq: Presses Universitaires du Septentrion, 2008.
- Dudley, Guilford, III, "Mircea Eliade as the 'Anti-Historian' of Religions", *Journal of the American Academy of Religion*, Vol. 44, No. 2 (June 1976).
- Dudley, Guilford, III, *Religion on Trial: Mircea Eliade & His Critics*, Philadelphia: Temple University Press, 1977.
- Dundes, Alan, "Introduction", in Alan Dundes (ed.), *Sacred Narrative: Readings in the Theory of Myth*, Berkeley-Los Angeles-London: University of California Press, 1984.
- Durkheim, Emile, "De la définition des phénomènes religieux", *L'Année Sociologique II*, 1899.
- Durkheim, Emile, *De la division du travail social*, 2. Baskı, Paris: Quadrige/PUF, 1991, s. 339).

- Durkheim, Emile, *Les formes élémentaires de la vie religieuse*, 4. Baskı, Paris: Presse Universitaires de France, 1960.
- Durkheim, Emile, *Les règles de la méthode sociologique*, Paris, 1895.
- Dworschak, Francis I., "L'étrange sort d'une photographie", *Asymetria*, <http://www.asymetria.org/data/dwcontrelavastinefrench.html>, 03.02.2008.
- el-Cîlî, Abdülkerîm, *İnsân-ı Kâmil*, (çev. Abdülaziz Mecdi Tolun), İstanbul: İz Yayıncılık, 2002.
- Eliot, Alexander, *The Universal Myths: Heroes, Gods, Tricksters and others*, New York: Meridian Books, 1990.
- Erbaş, Ali, "Müzakereler", *İslâmî İlimlerde Metodoloji (Usûl) Mes'elesi*, Cilt II, İstanbul: Ensar Neşriyat, 2005.
- Eribon, Didier, "Daniel Dubuisson et les grands mythologues du siècle. Hélas Eliade!", *Nouvel Observateur Hebdo*, No. 1527, 10.2.1994.
- Eribon, Didier, *Faut-il brûler Dumézil ? Mythologie, science et politique*, Paris: Flammarion, 1992.
- Ernout, A., A. Meillet, *Dictionnaire étymologique de la langue latine. Histoire des mots*, 3. Baskı, Paris: Librairie C. Klincksieck, 1951.
- Ernout, A., Meillet, A., *Dictionnaire étymologique de la langue latine. Histoire des mots*, 3. Baskı, Paris: Librairie C. Klincksieck, 1951.
- Ertürk, Ahmet Çetin, *Bilge Sözlük*, İstanbul, 1995.
- Evans-Pritchard, Edward E., *Des théories sur la religion des primitifs*, Paris: Payot & Rivages, 2001.
- Evola, Julius, *Modern Dünyaya Başkaldırı*, (çev. Fevzi Topaçoğlu), İstanbul: İnsan Yayınları, 1994.
- Fairbanks, Arthur (ed. ve çev.), *The First Philosophers of Greece*, London, 1898.
- Faivre, Antoine & Karen-Claire Voss, "Western Esotericism and the Science of Religions", *Numen*, Vol. 42, No. 1 (January 1995). [Türkçe çevirisi: Antoine Faivre & Karen-Claire Voss; "Batı Ezoterizmi ve Dinler Bilimi", *Cogito*, Sayı 46 (Bahar 2006)].
- Fay, Brian, *Çağdaş Sosyal Bilimler Felsefesi: Çokkültürlü bir Yaklaşım*, (çev. İsmail Türkmen), İstanbul: Ayrıntı Yayınları, 2005.
- Fay, Stefan J., "Mircea Eliade : La dernière lettre", <http://signes-et-symboles.org/dossiers-symbole/index.php/2007/12/14/153-eliade-esoterisme-symbolisme>, 02.04.2008
- Fitch, Robert E., "The Sacred and the Profane", *Commentary: A Jewish Review*, Vol. 27 (1959).

- Fitzgerald, Timothy, *The Ideology of Religious Studies*, New York: Oxford University Press, 2000.
- Foucault, Michel, "Monstrosities in Criticism", *Diacritics*, Cilt 1, Sayı 1, 1971.
- Fromm, Erich, *Sigmund Freud'un Misyonu*, (çev. Emre Ak), Ankara: Öteki Yayınevi, 1998.
- Gadamer, Hans-Georg, "Hermeneutik Refleksiyonun Kapsamı ve Fonksiyonu", Hüsamettin Arslan (der. ve çev.), *Retorik, Hermeneutik ve Sosyal Bilimler: İnsan Bilimlerinde Retoriğe Dönüş*, İstanbul: Paradigma Yayınları, 2002.
- Gadamer, Hans-Georg, *L'art de comprendre*, Paris: Aubier, 1991.
- Gill, Glen R., *Northrop Frye and the Phenomenology of Myth*, Doctoral Dissertation, McMaster University, 2003.
- Girardot, Norman J., Mac Linscott Ricketts (eds.), *Imagination an Meaning: The Scholarly and Literary Worlds of Mircea Eliade*, New York: The Seabury Press, 1982.
- Girardot, Norman, "Smiles and Whispers: Nostalgic Reflections on Mircea Eliade's Significance for the Study of Religion", in Bryan Rennie (ed.), *Changing Religious Worlds: The Meaning and End of Mircea Eliade*, New York: State University of New York Press, 2001.
- Gontier, Thierry, *De l'homme à l'animal. Montaigne et Descartes ou les paradoxes de la philosophie moderne sur la nature des animaux*, Paris: J. Vrin, 1998, *Grand Larousse Encyclopédique*, Vol. 1, Paris, 1960.
- Grondin, Jean, *Introduction à Hans-Georg Gadamer*, Paris: Cerf, 1999.
- Grondin, Jean, *L'universalité de l'herméneutique*, Paris: Presses Universitaires de France, 1993.
- Guénon, René, *Doğu ve Batı*, (çev. Fahrettin Arslan), İstanbul: Ağaç Yayıncılık, 1991.
- Guénon, René, *La crise du monde moderne*, Paris: Gallimard, 1946. [Türkçe tercümesi: René Guénon, *Modern Dünyanın Bunalımı*, (çev. Nabi Avcı), İstanbul: Yeryüzü Yayınları, 1979].
- Güçlü, A. Baki et al., *Felsefe Sözlüğü*, Ankara: Bilim ve Sanat Yayınları, 2002.
- Günay, Ünver, *Din Sosyolojisi*, 5. Baskı, İstanbul: İnsan Yayınları, 2002.
- Günay, Ünver, Harun Güngör, *Başlangıçtan Günümüze Türklerin Dini Tarihi*, İstanbul: Rağbet Yayınları, 2007.
- Güngör, Harun, "Müzakereler", *İslâmî İlimlerde Metodoloji (Usûl) Mes'alesi*, Cilt II, İstanbul: Ensar Neşriyat, 2005.

- Güven, Sami, *Toplumbiliminde Araştırma Yöntemleri*, Bursa: Ezgi Kitabevi Yayınları, 2001.
- Hammerton (ed.), John Alexander, *Harmsworth's Universal Encyclopedia*, Vol. 9, London: The Educational Book, 1922.
- Heisig, James W., "Symbolism", in Mircea Eliade (ed.), *The Encyclopedia of Religion*, Cilt 14, New York: Macmillan, 1987.
- Hiltebeitel, Alf, "Dumezil, Levi-Strauss, Eliade by Daniel Dubuisson", *The Journal of Asian Studies*, Vol. 54, No. 2, 1995.
- Hinnells (ed.), John R., *A New Dictionary of Religions*, Oxford: Blackwell Publishers, 1995.
- Hirsch, E. D., "Gadamer'in Yorum Teorisi", (çev. Ramazan Ertürk), *İslâmî Araştırmalar*, Cilt 16, Sayı 3 (2003).
- Honko (ed.), Lauri, *Science of Religion: Studies in Methodology. Proceedings of the Study Conference of the International Association for the History of Religions held in Turku, Finland August 27-31, 1973*, The Hague: Mouton Publishers, 1979.
- Hooke, S. H., "Patterns in Comparative Religion", *Journal of Theological Studies*, Vol. 10 (1959).
- Hsu, Francis L. K., "Rethinking the Concept 'Primitive'", *Current Anthropology*, Vol. 5, No. 3 (June 1964).
- Hubert, Henri, Marcel Mauss, "Essai sur la nature et la fonction du sacrifice", *L'Année Sociologique II*, 1899.
- Huxley, Aldous, *Kalıcı Felsefe*, (çev. Latif Boyacı), İstanbul: İnsan Yayınları, 1996.
- Ingram, Paul O., "Method in the History of Religions", *Theology Today*, Vol. 32, No. 4 (January 1976).
- Institut français de Turquie, "Plan d'aide à la publication et à la traduction", <http://ifturquie.org/fr/index.php/p6/65>, 25.12.2012.
- Inwood, Michael, *A Heidegger Dictionary*, Oxford: Blackwell Publishers, 1999.
- Isambert, Francois-A., "Henri Hubert et la sociologie du temps", *Revue Française de Sociologie*, Vol. 20, No. 1 (Jan. - Mar., 1979).
- Isambert, François-A., "L'Elaboration de la notion de sacré dans l'école durkheimienne", *Archives des sciences sociales des religions*, Vol. 42, No 1 (1976).
- İslâmî İlimlerde Metodoloji (Usûl) Mes'alesi*, Cilt II, İstanbul: Ensar Neşriyat, 2005.

- James, Edwin O., "Robert R. Marett", *Folklore*, Vol. 54, No. 1 (March 1943).
- James, Edwin O., "The Threshold of Religion. The Marett Lecture, 19581", *Folklore*, Vol. 69, No. 3 (September 1958).
- Jones, Constance A., James D. Ryan (eds.), *Encyclopedia of Hinduism*, New York: Facts On File, 2007.
- Jones, Robert Alun, "Durkheim, Frazer, and Smith: The Role of Analogies and Exemplars in the Development of Durkheim's Sociology of Religion", *The American Journal of Sociology*, Vol. 92, No. 3, (November 1986).
- Jordan, James B., "Mircea Eliade, The Old Man and the Bureaucrats", *The Geneva Review*, No. 5 (October 1983).
- Jordan, James B., "Ordeal by Labyrinth: Conversations with Claude-Henri Rocquet by Mircea Eliade . . .", *The Geneva Review*, No. 1 (February 1983).
- Jordan, James B., "Studies in Genesis One: An Infinity of Time", *The Geneva Review*, No. 24 (November 1985).
- Joy, Morny, "Images: Images and Imagination", in Mircea Eliade (ed.), *The Encyclopedia of Religion*, Cilt 7, New York: Macmillan, 1987.
- Julliard, Jacques, "Préface", in Florin Turcanu, *Mircea Eliade: Le prisonnier de l'histoire*, Paris: La Découverte, 2003.
- Jung, Carl Gustav, Charles Kerényi, *Introduction à l'essence de la mythologie*, Paris: Payot & Rivages, 2001.
- Karasar, Niyazi, *Bilimsel Araştırma Yöntemi*, 5. Baskı, Ankara, 1994.
- Kartal, Abdullah, *Abdülkerim Cili. Hayati, Eserleri, Tasavvuf Felsefesi*, İstanbul: İnsan Yayınları, 2003.
- Kippenberg, Hans G., "Sacred and Profane", in Erwin Fahlbusch et al. (eds), *The Encyclopedia of Christianity*, Cilt 4, Michigan: Eerdmans, 2005.
- Kitabı Mukaddes*, İstanbul: Kitabı Mukaddes Şirketi, 1997.
- Kitagawa, Joseph M., "Amerika'da Dinler Tarihi", (çev. Mehmet Şahin), in Mircea Eliade, Joseph Kitagawa (eds.), *Dinler Tarihinde Metodoloji Denemeleri*, Konya: Din Bilimleri Yayınları, 2003.
- Kitagawa, Joseph M., "Primitive, Classical, and Modern Religions: A Perspective on Understanding the History of Religions", in Joseph M. Kitagawa (ed.), *The History of Religions: Essays on the Problem of Understanding*, Chicago: The University of Chicago Press, 1967.
- Kripal, Jeffrey J., "The Visitation of the Stranger: On Some Mystical Dimensions of the History of Religions", *Cross Current*, Vol. 49, No. 3 (Fall 1999).
- Kristensen, W. Brede, "On the Study of Religious Phenomena", in Jaques Waardenburg, *Classical Approaches to the Study of Religion*, s. 391. Ayrıca bkz. Richard J. Plantinga, "W. B. Kristensen and the Study of Religion", *Numen*, Vol. 36, No. 2 (December 1989).
- Kutsal Kitap: Yeni Çeviri*, İstanbul: Yeni Yaşam Yayınları, 2001.
- Küçük, Abdurrahman, "Müzakereler", *İslâmî İlimlerde Metodoloji (Usûl Mes'lesi)*, Cilt II, İstanbul: Ensar Neşriyat, 2005.
- La Bible de Jérusalem*, Paris: Desclée de Brouwer, 1975.
- La Sainte Bible*, (çev. Louis Segond), Genève: La Maison de la Bible, 1944.
- Laignel-Lavastine, Alexandra, "La rhinocérisation d'Eliade, Cioran et quelques autres...", *Le Monde*, 12 Eylül 1997.
- Laignel-Lavastine, Alexandra, *Cioran, Eliade, Ionesco : L'oubli du fascisme*, Paris: PUF, 2002.
- Lambert, Yves, "La 'Tour de Babel' des définitions de la religion", *Social Compass*, Vol. 38, No. 1 (1991).
- Lapointe, Roger, "Le pouvoir spirituel de la sociologie religieuse", *Religiologiques*, No. 9 (printemps 1994), <http://www.unites.uqam.ca/religiologiques/no9/lapoint.pdf>, 04.08.2008.
- Larousse, Pierre, "Méthode", *Petit Larousse Illustré*, Paris: Librairie Larousse, 1907.
- Larsen, Allan W., "The Phenomenology of Mircea Eliade", in Bryan Rennie (ed.), *Changing Religious Worlds: The Meaning and End of Mircea Eliade*, New York: State University of New York Press, 2001.
- Launay, Robert, "Sacred and Profane", *New Dictionary of the History of Ideas*, Cilt 4, New York: Charles Scribner's Sons, 2005.
- Laurant, Jean-Pierre, "L'ésotérisme au XIXe siècle", *Cogito*, Sayı 46 (Bahar 2006).
- Le Petit Robert*, Paris: Dictionnaire Le Robert, 1984.
- Leach, Edmund R., "Sermons by a Man on a Ladder", *The New York Review of Books*, Vol. 7, No. 6 (October 20, 1966).
- Leeming, David Adams, Margaret Adams Leeming, *Encyclopedia of creation myths*, Santa Barbara: ABC-CLIO, 1994.
- Lemire, Laurent, "Cioran, Eliade et Ionesco: La tentation fasciste", *Le Nouvel Observateur*, No. 1952, 04 Nisan 2002.
- Lessa, William A., "Patterns in Comparative Religion", *American Anthropologist*, New Series, Vol. 61, No. 1 (February 1959).

- Lessa, William A., "The Sacred and the Profane", *American Anthropologist*, New Series, Vol. 61, No. 6 (December 1959).
- Levy, David J., "Eliade, Mircea", in Justine Wintle (ed.), *Makers of Nineteenth Century Culture: Cilt I*, London: Routledge & Kegan Paul, 1982.
- Libby, Dorothy, "Birth and Rebirth: The Religious Meaning of Initiation in Human Culture", *American Anthropologist*, New Series, Vol. 61, No. 4 (August 1959).
- Lichtenberger, Frédéric, "Symbole, symbolique", in Frédéric Lichtenberger (ed.), *Encyclopédie des sciences religieuses*, Cilt XI, Paris, 1881.
- Loemker, Leroy E., "Perennial Philosophy", in Philip P. Wiener (ed.), *The Dictionary of the History of Ideas*, Vol. 3, New York: Charles Scribner's Sons, 1973.
- Long, Charles H., "A Look at the Chicago Tradition in the History of Religions: Retrospect and Future", in Joseph M. Kitagawa (ed.), *The History of Religions: Retrospect and Prospect*, New York & London: MacMillan, 1985.
- Long, Charles H., "Le sens de l'oeuvre de Mircea Eliade pour l'homme moderne", in Constantin Tacou (ed.), *Mircea Eliade*, Paris: L'Herne, 1978.
- Löwy, Michael, "Cioran, Éliade, Ionesco. L'oubli du fascisme", *Archives de sciences sociales des religions*, No. 128, 2004.
- Löwy, Michael, "Daniel Dubuisson, *Impostures et pseudo-science*. L'oeuvre de Mircea Eliade", *Archives de sciences sociales des religions*, No. 131 (2005).
- Luyster, Robert, "The Study of Myth: Two Approaches", *Journal of Bible and Religion*, Vol. 34, No. 3 (July 1966).
- Malinowski, Bronislaw, "The Role of Myth in Life", in Alan Dundes (ed.), *Sacred Narrative: Readings in the Theory of Myth*, Berkeley-Los Angeles-London: University of California Press, 1984.
- Marett, Robert R., "Magic (Introductory)", James Hastings; *Encyclopaedia of Religion and Ethics*, Cilt VIII, T. & T. Clark, Edinburgh 1915.
- Marett, Robert R., "Mana", James Hastings, *Encyclopaedia of Religion and Ethics*, Cilt VIII, Edinburgh: T. & T. Clark, 1915.
- Marett, Robert R., "Pre-Animistic Religion", *Folklore*, Vol. 11, No. 2 (June 1900).
- Marett, Robert R., "Religion (Primitive)", *The Encyclopaedia Britannica*, 11. Baskı, Cilt XXIII, New York: Cambridge University Press, 1911.
- Marett, Robert R., "The Tabu-Mana Formula as a Minimum Definition of Religion", *Archiv für Religionswissenschaft*, Vol. 12 (1909).

- Marett, Robert R., "The Tabu-Mana Formula as a Minimum Definition of Religion", in Jaques Waardenburg, *Classical Approaches to the Study of Religion. Aims, Methods and Theories of Research. Volume I: Introduction and Anthology*, The Hague – Paris: Mouton, 1973.
- Marett, Robert R., *The Threshold of Religion*, 2. Baskı, London: Methuen & Co., 1914.
- Marino, Adrian, "Mircea Eliade's Hermeneutics", in Norman Girardot & Mac Linscott Ricketts (eds.), *Imagination and Meaning: The Scholarly and Literary Worlds of Mircea Eliade*, New York: The Seabury Press, 1982.
- McCutcheon, Russell T., "Methods, Theories, and the Terrors of History: Closing the Eliadean Era With Some Dignity", in Bryan Rennie (ed.), *Changing Religious Worlds: The Meaning and End of Mircea Eliade*, New York: State University of New York Press, 2001.
- McCutcheon, Russell T., "Of Straw Men and Humanists: A Reply to Bryan Rennie," *Religion*, Vol. 29, No. 1 (January 1999).
- McCutcheon, Russell T., "Reconstructing Eliade: Making Sense of Religion", *Religion*, Vol. 28, No. 1 (January 1998).
- McCutcheon, Russell T., *Manufacturing Religion: The Discourse on Sui Generis Religion and the Politics of Nostalgia*, New York: Oxford University Press, 2003.
- McCutcheon, Russell T., *The Discipline of Religion: Structure, Meaning, Rhetoric*, London: Routledge, 2003.
- Mensching, Gustav, *Histoire de la science des religions*, Paris: Lamarre, 1955.
- Meslin, Michel, "L'homme religieux existe-t-il ?", *Cahiers d'anthropologie religieuse I*, Presses de l'Université de Paris-Sorbonne, Paris 1992.
- Meslin, Michel, "Le champ de l'anthropologie religieuse", *Chemins de Dialogue*, No. 3 (1994).
- Meslin, Michel, "Preface", in Natale Spineto (ed.), *L'histoire des religions a-t-elle un sens? Correspondance 1926-1959*, Paris: Cerf, 1994.
- Miller, Alan L., "Power", in Lindsay Jones (ed.), *Encyclopedia of Religion*, 2. Baskı, Cilt 12, New York: Macmillan Reference USA, 2005.
- Moon, Beverly, "Archetypes", in Mircea Eliade (ed.), *The Encyclopedia of Religion*, Cilt. 1, New York 1987.
- Moran, Jacques, "Rhinocéros à Paris", *Journal l'Humanité*, 15 Ağustos 2002; Jean-Paul Enthoven, "Les rhinocéros n'ont plus de mémoire...", *Le point*, No. 1541. 29.03.2002.

- Moreaux-Carré, Sophie, “Jung critique de Freud. La question du symbolisme”, *Res Publica*, No. 22 (1999).
- Murphy, Tim, “Eliade, Subjectivity and Hermeneutics”, in Bryan Rennie (ed.), *Changing Religious Worlds: The Meaning and End of Mircea Eliade*, New York: State University of New York Press, 2001.
- Müller, Max, *Chips from a German Workshop*, London, 1867.
- Müller, Max, *Introduction to the Science of Religion*, London, 1899.
- Nasr, Seyyed Hossein, “The Traditionalist Approach to Religion”, in Willam C. Chittick, *The Essential Seyyed Hossein Nasr*, Bloomington: World Wisdom, 2007.
- Nasr, Seyyed Hossein, *Knowledge and the Sacred*, New York: State University of New York Press, 1989.
- Nasr, Seyyed Hossein, *The Need for a Sacred Science*, New York: State University of New York Press, 1993. [Türkçe tercümesi: *Bir Kutsal Bilim İhtiyacı*, (çev. Şehabeddin Yalçın), İstanbul: İnsan Yayınları, 1995].
- Nouveau dictionnaire universel*, Cilt 2, Paris, 1870.
- O'Brien, Peter, *European Perceptions of Islam and America from Saladin to George W. Bush: Europe's Fragile Ego Uncovered*, New York: Palgrave Macmillan, 2009.
- Olson, Carl, “Eliade, the Comparative Method, Historical Context, and Difference”, in Bryan Rennie (ed.), *Changing Religious Worlds: The Meaning and End of Mircea Eliade*, New York: State University of New York Press, 2001.
- Olson, Carl, “The Fore-Structure of Eliade's Hermeneutics”, *Philosophy Today*, Vol. 32, No. 1 (Spring 1988).
- Olson, Carl, “Theology of Nostalgia: Reflections on the Theological Aspects of Eliade's Work”, *Numen*, Vol. 36, No. 1. (June 1989).
- Oskay, Ünsal, “Yöntembilim İle İlgili Bazı Düşüncelerin Eleştirisi”, in Ruşen Keleş (ed.), *Toplum Bilimlerinde Araştırma ve Yöntem*, Ankara: TODAİE Yayınları, 1976.
- Otto, Rudolf, *Le sacré. L'élément non-rationnel dans l'idée du divin et sa relation avec le rationnel*, Paris: Payot, 1949.
- Oxtoby, Willard Gurdon, “Holy (The Sacred)”, in Philip P. Wiener (ed.), *Dictionary of the History of Ideas*, Cilt 2, New York: Charles Scribner's Sons, 1973.
- Öğüt, Eker, Ekici Gülin, Oğuz Metin, M. Öcal et al. (eds.), *Halkbiliminde Kuramlar ve Yaklaşımlar*, Ankara: Milli Folklor, 2003.
- Paden, William E., “Before ‘the Sacred’ Became Theological: Rereading the Durkheimian Legacy”, in Thomas A. Idinopolus, Edward A. Yonan (eds.), *Religion and Reductionism: Essays on Eliade, Segal, and the Challenge of the Social Science for the Study of Religion*, Leiden: E. J. Brill, 1994.
- Palmer, Richard E., *Hermenötik*, (çev. İbrahim Görener), İstanbul: Anka Yayınları, 2002.
- Pals, Daniel E., *Dokuz Din Kuramı* içinde “Animizm ve Büyü: Edward Burnett Tylor & James George Frazer”, (çev. Ramazan Adibelli), Kayseri: Kimlik Yayınları, 2019, s. 23–73.
- Pals, Daniel L., “Is Religion a Sui Generis Phenomenon?”, *Journal of the American Academy of Religion*, Vol. 55, No. 2. (Summer 1987).
- Pals, Daniel L., *Seven Theories of Religion*, New York: Oxford University Press, 1996.
- Paskauskas, R. Andrew, “Freud's Break With Jung. The Crucial Role of Ernest Jones”, in Renos K. Papadopoulos (ed.), *Carl Gustav Jung: Critical Assessments*, London: Routledge, & New York 1992.
- Pasquier, Pierre, “L'amer festin ou Histoire des religions et Spiritualité”, in Constantin Tacou (ed.), *Mircea Eliade*, Paris: L'Herne, 1978.
- Paus, Ansgar, “The Secret Nostalgia of Mircea Eliade for Paradise: Observations on the Method of the ‘History of Religions’”, *Religion*, Vol. 19, No. 2 (1989).
- Penner, Hans H., “Structural Analysis as a Method for the Study of Religion”, in Witold Tyloch (ed.), *Current Progress in the Methodology of the Science of Religions*, Warsaw: Polish Scientific Publishers, 1984.
- Penner, Hans H., Edward A. Yonan, “Is a Science of Religion Possible?”, *The Journal of Religion*, Vol. 52, No. 2 (April 1972).
- Petreu, Marta, “Laignel-Lavastine: metoda ‘franceza’ (I)”, *Revista 22*, 2002, Vol. XIII (642), No. 26, <http://www.revista22.ro/laignellavastine-metoda-franceza-i-133.html>, 15.02.2012.
- Petreu, Marta, “Laignel-Lavastine: metoda ‘franceza’ (II)”, *Revista 22*, 2002, Vol. XIII (643), No. 27, <http://www.revista22.ro/laignellavastine-metoda-franceza-ii-139.html>, 15.02.2012).
- Petreu, Marta, “Laignel-Lavastine: metoda ‘franceza’ (III)”, *Revista 22*, 2002, Vol. XIII (644), No. 28, <http://www.revista22.ro/laignellavastine-metoda-franceza-iii-143.html>, 15.02.2012.

- Petreu, Marta, "Laignel-Lavastine: metoda 'franceza' (IV)", *Revista* 22, 2002, Vol. XIII (645), No. 29, <http://www.revista22.ro/laignellavastine-metoda-franceza-iv-152.html>, 15.02.2012).
- Pettazzoni, Rafaella [Doğrusu: Raffaele], *Tanrı'ya Dair*, (çev. Fuat Aydın), İstanbul: İz Yayıncılık, 2002.
- Pettazzoni, Raffaele, "Aperçu Introductif", *Numen*, Vol. 1, No. 1 (January 1954).
- Pettazzoni, Raffaele, "Yüce Tanrı İnancının Fenomenolojik Yapısı ve Tarihsel Gelişimi", (Çev. Mehmet Şahin), in Mircea Eliade, Joseph Kitagawa (eds.), *Dinler Tarihinde Metodoloji Denemeleri*, Konya: Din Bilimleri Yayınları, 2003.
- Pettazzoni, Raffaele, *Essays on the History of Religions*, Leiden: E. J. Brill, 1954.
- Pettazzoni, Raffaele, "The Truth of Myth", in Alan Dundes (ed.), *Sacred Narrative: Readings in the Theory of Myth*, Berkeley-Los Angeles-London: University of California Press, 1984. [Türkçe çevirisi: Raffaele Pettazzoni, "Mitin Gerçekliği", (çev. M. Mete Taşlıova), Millî Folklor, Yıl 14, Sayı 53 (2002). Yeniden yayımlandığı yer: Gülin Ögüt Eker; Metin Ekici; M. Öcal Oğuz et al. (eds.), *Halkbiliminde Kuramlar ve Yaklaşımlar*, Ankara: Millî Folklor, 2003; Rafaella [Doğrusu: Raffaele] Pettazzoni, "Mitin Hakikati", in Rafaella [Doğrusu: Raffaele] Pettazzoni, *Tanrı'ya Dair*, (çev. Fuat Aydın), İstanbul: İz Yayıncılık, 2002].
- Pierre, Jacques, "Hermetik ve Dilsel Ana Kalıbrı: Mircea Eliade Örneği", in Zeki Özcan (der. ve çev.), *Din Bilim Yazıları I*, İstanbul: Alfa Yayınları, 2001.
- Pisi, Paola, "I 'tradizionalisti' e la formazione del pensiero di Eliade", in Luciano Arcella, Paola Pisi, Roberto Scagno (eds.), *Confronto con Mircea Eliade: Archetipi mitici e identità storica*, Milano: Jaca Book, 1998.
- Plantinga, Richard J., "W. B. Kristensen and the Study of Religion", *Numen*, Vol. 36, No. 2 (December 1989).
- Poupard (ed.), Paul, *Dictionnaire des religions*, 2. Baskı, Paris : Presses Universitaires de France, 1985.
- Pummer, Reinhard, "Religionswissenschaft or Religiology ?", *Numen*, Vol. 19, No. 2/3 (August/December 1972).
- Quinn, William W., Jr., "Mircea Eliade and the Sacred Tradition (A Personal Account)", *Nova Religio: The Journal of Alternative and Emergent Religions*, Vol. 3, No. 1 (October 1999).
- Quinn, William W., *The Only Tradition: Philosophia perennis and culture in the writings of Ananda K. Coomaraswamy and René Guénon*, Albany: State University of New York Press, 1997.
- Raglan, Lord, "Patterns in Comparative Religion", *Man*, Vol. 59 (March 1959).
- Rasmussen, David, "Mircea Eliade: Structural Hermeneutics and Philosophy", *Philosophy Today*, Vol. 12, No. 2 (Summer 1968).
- Raulx (ed.), M., *Œuvres complètes de Saint Augustin*, Cilt V, Bar-le-Duc, 1867.
- Rennie (ed.), Bryan, *Changing Religious Worlds: The Meaning and End of Mircea Eliade*, New York: State University of New York Press, 2001.
- Rennie, Bryan S., "Eliade, Mircea", Edward Craig, *Routledge Encyclopedia of Philosophy*, Cilt 3, London & New York: Routledge, 1998.
- Rennie, Bryan S., "Mircea Eliade: coupable jusqu'à preuve du contraire?", *Jurnalul Literar*, No. 13-16 (1994).
- Rennie, Bryan S., *Reconstructing Eliade: Making Sense of Religion*, Albany: State University of New York Press, 2001.
- Rennie, Bryan, "Manufacturing the Sui Generis Discourse: A Response to Russell McCutcheon", *Religion*, Vol. 28, No. 4 (October 1998).
- Rennie, Bryan, "The Meaning and End of Eliade", in Bryan Rennie (ed.), *Changing Religious Worlds: The Meaning and End of Mircea Eliade*, New York: State University of New York Press, 2001.
- Reno, Stephen J., "Hiérophanie, symbole et expériences", in Constantin Tacou (ed.), *Mircea Eliade*, Paris: L'Herne, 1978. [Türkçe çevirisi: Stephen J. Reno, "Hierofani, Sembol ve Tecrübeler", in Constantin Tacou (ed.), *Din ve Fenomenoloji: Mircea Eliade'in Eserlerine Toplu Bakış*, (çev. Havva Köser), İstanbul: İz Yayıncılık, 2000].
- Reno, Stephen J., "Religious Symbolism: A Plea for a Comparative Approach", *Folklore*, Vol. 88, No. 1 (1977).
- Ricketts, Mac Linscott, "Eliade's Secrets as Revealed in the Portuguese Journal", *Studia Philosophia - Ediția nr.1 din 2006*, <http://hiphi.ubbcluj.ro/studia/?page=art.php&an=2006&nr=1&art=09&lang=en>, 03.04.2008.
- Ricketts, Mac Linscott, "Mircea Eliade et la mort de Dieu", in Constantin Tacou (ed.), *Mircea Eliade*, Paris: L'Herne, 1978.
- Ricketts, Mac Linscott, *Mircea Eliade: The Romanian Roots, 1907-1945*, 2 Cilt, New York: Columbia University Press, 1988.
- Ricketts, Mac Linscott, "In Defence of Eliade: Toward Bridging the Communication Gap between Anthropology and the History of Religions", *Religion: Journal of Religious and Religions*, 3 (Spring 1973).

- Ricoeur, Paul, “Edebî Eleştirisi ve Felsefî Hermeneutiğin Bir Problemi Olarak ‘Yazmak’”, (çev. Ramazan Ertürk), *Doğu Batı*, Yıl 6, Sayı 22 (Şubat, Mart, Nisan 2003).
- Ricoeur, Paul, “The Hermeneutical Function of Distanciation”, *Philosophy Today*, Vol. 17, No. 2 (Summer 1973).
- Ricoeur, Paul, *Critique and Conviction: Conversations with François Azouvi and Marc de Launay*, New York: Columbia University Press, 1998.
- Ricoeur, Paul, *De l'interprétation. Essai sur Freud*, Paris: Éditions du Seuil, 1965.
- Ricoeur, Paul, *Du texte à l'action. Essais d'herméneutique II*, Paris: Éditions du Seuil, 1986.
- Ricoeur, Paul, *Hermeneutics and the Human Sciences*, Cambridge: Cambridge University Press, 1981.
- Ricoeur, Paul, *Le conflit des interprétations. Essais d'herméneutique*, Paris: Éditions du Seuil, 1969.
- Riès, Julien, “Éliade Mircea”, in Paul Poupard (ed.), *Dictionnaire des religions*, 2. Baskı, Paris: Presses Universitaires de France, 1985.
- Riès, Julien, “Histoire comparée des religions”, in Paul Poupard (ed.), *Dictionnaire des religions*, 2. Baskı, Paris: Presses Universitaires de France, 1985.
- Riès, Julien, “Histoire des religions, phénoménologie, herméneutique. Un regard sur l'oeuvre de Mircea Eliade”, in Constantin Tacou (ed.), *Mircea Eliade*, Paris: L'Herne, 1978.
- Riès, Julien, “Homo Religiosus”, in Paul Poupard (ed.), *Dictionnaire des religions*, 2. Baskı, Paris: Presses Universitaires de France, 1985.
- Riès, Julien, “Introduction”, in Julien Riès (ed.), *Traité d'anthropologie du sacré - Tome 1 : Les origines et le problème de l'homo religiosus*, Éditions du Seuil, Paris 1992.
- Riès, Julien, “La méthode comparée en histoire des religions selon Georges Dumézil et Mircea Eliade”, in Ugo Bianchi (ed.), *The Notion of ‘Religion’ in Comparative Research: Selected Proceedings of the XVI LAHR Congress, 3–8 September 1990*, Roma: “L'Erma” di Bretschneider, 1994.
- Riès, Julien, “Sacré”, in Paul Poupard (ed.), *Dictionnaire des religions*, 2. Baskı, Paris: Presses Universitaires de France, 1985.
- Robert, Paul, “Méthode”, *Petit Robert Dictionnaire de la Langue Française*, Paris: Dictionnaire Le Robert, 1984, s. 1191.
- Robinson, James B., *Hinduism*, Philadelphia, 2004.

- Rondeau, Daniel, “Fascistes, mensonges et rhinocéros”, *L'Express*, 02.05.2002. http://www.lexpress.fr/culture/livre/cioran-eliade-ionesco-l-oublie-du-fascisme_817882.html, 16.02.2012.
- Rosen, Steven J., *Essential Hinduism*, Westport: Praeger Publishers, 2006.
- Rousseau, Jean Jacques, *Discours sur l'origine et les fondements de l'inégalité parmi les hommes*, Amsterdam, 1755.
- Ruby, Christian, “Hans-Georg Gadamer. L'herméneutique : description, fondation et éthique”, *EspacesTemps.net*, <http://www.espacestemp.net/document355.html>, 23.06.2008.
- Rudolph, K., “Mircea Eliade and the ‘History’ of Religions”, *Religion*, Vol. 19, No. 2 (April 1989).
- Ryba, Thomas, “Manifestation”, in Willi Braun and Russell T. McCutcheon (eds), *Guide to the Study of Religion*, London: Continuum, 2000.
- Ryba, Thomas, “Manifestation”, in Willi Braun and Russell T. McCutcheon (eds), *Guide to the Study of Religion*, London: Continuum, 2000.
- Saler, Benson, “Mephistopheles and the Androgyne: Studies in Religious Myth and Symbol”, *American Anthropologist*, New Series, Vol. 69, No. 2 (April 1967).
- Saliba, John A., “Eliade's View of Primitive Man: Some Anthropological Reflections”, *Religion*, Vol. 6, No. 2 (Autumn 1976).
- Saliba, John A., “*Homo Religiosus*” in *Mircea Eliade: An Anthropological Evaluation*, E. J. Brill, Leiden 1976.
- Saraç, Tahsin, *Büyük Fransızca Türkçe Sözlük*, 8. Baskı, İstanbul: Adam Yayınları, 1999.
- Schimmel, Annemarie, “Dinde Sembolün Fonksiyonu Nedir?”, *Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, Cilt III, Sayı 3–4, Ankara 1968.
- Schimmel, Annemarie, “Summary of the Discussion”, *Numen*, Vol. 7, No. 2-3 (1960).
- Schleiermacher, Friedrich D. E., *Herméneutique*, Paris: Cerf, 1987.
- Schmitt, Charles B., “Perennial Philosophy: From Agostino Steuco to Leibniz”, *Journal of the History of Ideas*, Vol. 27, No. 4 (October–December 1966).
- Sedgwick, Mark J., *Against the Modern World: Traditionalism and the Secret Intellectual History of the Twentieth Century*, Oxford: Oxford University Press, 2004.
- Segal, Robert A., “Between a Rock and a Hard Spot”, *Journal for the Scientific Study of Religion*, Vol. 17, No. 4 (December 1978).

- Segal, Robert A., “How Historical Is the History of Religions?”, *Method & Theory in the Study of Religion*, Vol. 1, No. 1 (1989).
- Segal, Robert A., “Jung’s very twentieth-century view of myth”, *Journal of Analytical Psychology*, Vol. 48, No. 5 (November 2003).
- Segal, Robert A., “Myth in Religion”, in Neil J. Smelser, Paul B. Baltes (eds.), *International Encyclopedia of the Social and Behavioral Sciences*, Cilt 15, Amsterdam: Elsevier, 2001.
- Segal, Robert A., “Myth”, in Maryanne Cline Horowitz (ed.); *New Dictionary of the History of Ideas*, Cilt 4, New York: Charles Scribner’s Sons, 2005.
- Segal, Robert A., *Myth: A Very Short Introduction*, New York: Oxford University Press, 2004.
- Segal, Robert A., *The Poimandres as Myth: Scholarly Theory and Gnostic Meaning*, Berlin: Walter de Gruyter & Co., 1986.
- Segal, Robert A.; “Not All Differences Can Be Reconciled”, *Journal for the Scientific Study of Religion*, Vol. 17, Issue 1 (March 1978).
- Segal, Robert, “Eliade, Mircea”, Neil J. Smelser & Paul B. Baltes, *International Encyclopedia of the Social Behavioral Sciences*, Cilt 7, Amsterdam: Elsevier, 2001.
- Semo, Marc, “Chute d’empires roumains”, *Libération*, 11 Nisan 2002, <http://www.lire.fr/critique.asp?idC=39836&idTC=3&idR=213&idG=8,25.04.2005>.
- Sénécal, Didier, “Le trio des Carpates”, *Lire*, 01.04.2002.
- Sharma, Arvind, “An Inquiry into the Nature of the Distinction Between the History of Religion and the Phenomenology of Religion”, *Numen*, Vol. 22, No. 2 (August 1975).
- Sharp, Daryl, *C. J. Jung Lexicon: A Primer of Terms & Concepts*, Toronto: Inner City Books, 1991.
- Sharpe, Eric J., “Some Problems of Method in the Study of Religion”, *Religion*, Vol. 1, No. 1 (1971).
- Sharpe, Eric J., *Comparative Religion: A History*, 2. Baskı, London: Duckworth, 1986.
- Sharpe, Eric J., *Dinler Tarihinde 50 Anahtar Kavram*, (çev. Ahmet Güç), Bursa: Arasta Yayınları, 2000.
- Simms, Karl, *Paul Ricœur*, New York: Routledge, 2002.
- Smart, Ninian, “Beyond Eliade: The Future of Theory in Religion”, *Numen*, Vol. 25, No. 2 (August 1978).
- Smart, Ninian, “*Encyclopedia of Religion*”, *Religious Studies Review*, Vol. 14, No. 3 (July 1988).
- Smith, Barry D., “Distanciation and Textual Interpretation”, *Laval Théologique et Philosophique*, Vol. 43, No. 2 (juin 1987).
- Smith, D. Howard, “Patterns in Comparative Religion”, *Comparative Studies in Society and History*, Vol. 1, No. 3 (March 1959).
- Smith, Jonathan Z., “Acknowledgments: Morphology and History in Mircea Eliade’s Patterns in Comparative Religion (1949–1999), Part 2: The Texture of the Work”, *History of Religions*, Vol. 39, No. 4 (May 2000).
- Smith, Jonathan Z., *Imagining Religion*, The University of Chicago Press, Chicago 1982.
- Söderblom, Nathan, “Holiness (General and Primitive)”, in James Hastings (ed.), *Encyclopaedia of Religion and Ethics*, Cilt VI, Reprint, Edinburgh, 1981.
- Spengler, Oswald, *Batının Çöküşü*, (çev. Giovanni Scognamillo; Nuray Sengeli), 2. Baskı, İstanbul: Dergâh Yayınları, 1997.
- Spicer, Andrew, Sarah Hamilton, “Defining the Holy: The Delineation of Sacred Space”, in Andrew Spicer, Sarah Hamilton (eds.), *Defining the Holy: Sacred Space in Medieval and Early Modern Europe*, Aldershot: Ashgate, 2006.
- Spineto (ed.), Natale, *L’histoire des religions a-t-elle un sens? Correspondance 1926-1959*, Paris: Cerf, 1994.
- Spineto, Natale, “Mircea Eliade and Traditionalism”, *Aries*, Vol. 1, No. 1 (2001).
- Spineto, Natale, “Mircea Eliade e gli archetipi”, in Luciano Arcella, Paola Pisi; Roberto Scagno (eds.), *Confronto con Mircea Eliade: Archetipi mitici e identità storica*, Milano: Jaca Book, 1998.
- Spineto, Natale, “Mircea Eliade İle Raffaele Pettazzoni Arasındaki İlişkiler”, (çev. Huzeyfe Sayım), *Dinler Tarihi Araştırmaları I. Sempozyum: 08–09 Kasım 1996*, Ankara: Dinler Tarihi Derneği Yayınları, Ankara 1998.
- Stanislas, Deprez, “Daniel Dubuisson, L’Occident et la religion. Mythes, science et idéologie”, *Revue Philosophique de Louvain*, Vol. 97, No. 1 (1999).
- Stevens, Anthony, “The Archetypes”, in Renos K. Papadopoulos (ed.), *The Handbook of Jungian Psychology: Theory, Practice and Applications*, London: Routledge, & New York 2006.
- Stonge, Paul, “In the Name of All is Holy: Classification and the Sacred”, *eSharp*, No. 7 (Spring 2006).

- Strathern, Andrew, Pamela J. Stewart, "Ritual Studies and Cognitive Science: Anthropology's Shifting Boundaries", in Harvey Whitehouse, James Laidlaw (eds.), *Religion, anthropology, and cognitive science*, Durham: Carolina Academic Press, 2007.
- Streng, Frederick J., "Sacred", *Encyclopædia Britannica*, Chicago: Encyclopædia Britannica 2007 Ultimate Reference Suite, 2007.
- Studstill, Randall, "Eliade, Phenomenology and the Sacred", *Religious Studies*, Vol. 36, No.2 (2000).
- Sullivan, Francis P., "Book Reviews", *Theological Studies*, Vol. 40, No. 1 (March 1979).
- Sullivan, Lawrence E., "L'Hermeneutique de Mircea Eliade", *The Journal of Religion*, Vol. 62, No. 3 (July 1982).
- Tacou (ed.), Constantin, *Din ve Fenomenoloji. Mircea Eliade'ın Eserlerine Toplu Bakış*, (çev. Havva Köser), İstanbul: İz Yayıncılık, 2000.
- Tacou (ed.), Constantin, *Mircea Eliade*, Paris: Editions de l'Herne, 1978.
- Tatar, Buhranettin, "Mircea Eliade'da Tarihsel Bilinç Sorunu", *Milel ve Nihal*, Yıl 1, Sayı 1 (Aralık 2003).
- Tatar, Buhranettin, "Mircea Eliade'in Modern Rasyonel Düşünceyi Eleştirisi", *Bilimname*, Yıl 1, Sayı 2 (2003).
- TDK, *Türkçe Sözlük*, 10. Baskı, Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları, 2005.
- TDK, *Türkçe Sözlük*, Cilt 2, Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları, 1988.
- The Columbia Encyclopedia*, 6. Baskı, New York: Columbia University Press, 2004.
- The Penguin English Dictionary*, 2. Baskı, London: Penguin Books, 2003.
- Thomas, Northcote W., "Magic", *The Encyclopaedia Britannica*, 11. Baskı, Cilt XVII, New York: Cambridge University Press, 1911.
- Tool, Andrus, "Wilhelm Dilthey on the Objectivity of Knowledge in Human Sciences", *Trames*, Vol. 11, No. 1 (2007).
- Turcanu, Florin, *Mircea Eliade: Le prisonnier de l'histoire*, Paris: La Découverte, 2003.
- Tüme, Günay, Abdurrahman Küçük, *Dinler Tarihi*, 3. Baskı, Ankara: Ocak Yayınları, 1997, s. 10; Mehmet Aydın, *Dinler Tarihine Giriş*, Konya: Din Bilimleri Yayınları, 1996.
- Tümer, Günay, "Batıda Din Bilimleri Kavramı ve Dinler Tarihi Çalışmalarında Metodoloji", *Günümüzün Din Bilimleri Araştırmaları Ve Problemleri Sempozyumu (27-30 Haziran 1989)*, Samsun, 1989.

- Türkdoğan, Orhan, *Bilimsel Değerlendirme ve Araştırma Metodolojisi*, İstanbul: MEB Yayınları, 1995.
- Tyloch (ed.), Witold, *Current Progress in the Methodology of the Science of Religions*, Warsaw: Polish Scientific Publishers, 1984.
- Tylor, Edward B., *Primitive Culture*, Cilt II, 2. Baskı, London, 1873.
- Tylor, Edward B., "Animism", in Jaques Waardenburg, *Classical Approaches to the Study of Religion. Aims, Methods and Theories of Research. Volume 1: Introduction and Anthology*, The Hague – Paris: Mouton, 1973.
- Urban, Hugh B., *Tantra: Sex, Secrecy, Politics, and Power in the Study of Religion*, Berkeley: University of California Press, 2003.
- Urquhat, W. S., "Profanity", in James Hastings (ed.), *Encyclopedia of Religion and Ethics*, Cilt X, Reprint, Edinburgh, 1980.
- Ünal, Mustafa, *Din Fenomenolojisi. Tarihçe, Yöntem, Uygulama*, Kayseri: Geçit Yayınevi, 1999.
- Van der Leeuw, Gerardus, "Confession Scientifique", *Numen*, Vol. 1, No. 1 (January 1954).
- Van der Leeuw, Gerardus, *Religion in Essence and Manifestation*, London: Georg Allen & Unwin Ltd., 1938.
- Varenne, Jean, "Hinduizm", in Mehmet Aydın (çev. ve ed.), *Din Fenomeni*, 2. Baskı, Konya: Din Bilimleri Yayınları, 1995.
- Waardenburg, Jacques, "Din Bilimlerinin Tarihçesi", (çev. Ramazan Adıbelli), *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Sayı 16, Yıl 2004/1.
- Waardenburg, Jaques, *Classical Approaches to the Study of Religion. Aims, Methods and Theories of Research. Volume 1: Introduction and Anthology*, The Hague – Paris: Mouton, 1973.
- Wach, Joachim, *The Comparative Study of Religions*, New York: Columbia University Press, 1958.
- Wasserstrom, Steven M, *Religion after Religion: Gershom Scholem, Mircea Eliade, and Henry Corbin at Eranos*, Princeton: Princeton University Press, 1999.
- Webster's New Encyclopedic Dictionary*, 2. Baskı, New York: Black Dog & Leventhal Publishers, 1995.
- Werblowsky, R. J. Zwi, "In Nostro Tempore: On Mircea Eliade", *Religion*, Vol. 19, No. 2 (1989).
- Werblowsky, R. J. Zwi, "Marburg – And After?", *Numen*, Vol. 7, No. 2 (1960).
- Widengren, Geo, "Mircea Eliade Sixty Years Old", *Numen*, Vol. 14, No. 3 (November 1967).

- Wiebe, Donald, "The Reinvention or Degradation of Religious Studies? Tales from the Tuscaloosa Woods", *Reviews in Religion and Theology*, Vol. 11, No. 1 (2004).
- Wiebe, Donald, "The Western Construction of Religion: Myths, Knowledge, and Ideology, by Daniel Dubuisson", *Implicit Religion*, Vol. 8, No. 3 (2005).
- Wiebe, Donald, "Theory in the Study of Religion", *Religion*, Vol. 13, No. 4 (1983).
- Winock, Michel, "Cioran, Eliade, Ionesco. Trois Roumains et le fascisme", *L'histoire*, No. 266, Haziran 2002.
- Yüksek, Özcan, "İmge İmparatorluğu", <http://www.kesfetmekicinbak.com/atlasdan/atlasname/01034/>, 27.11.2007).
- Ziolkowski, Eric J., "Mircea Eliade's Vision for a New Humanism by David Cave", *History of Religions*, Vol. 36, No. 2 (Nov., 1996).

Dizin

A

- Abdülvahid Yahya 145
- Âdem 224, 294, 550
- Afrika 99, 275
- agnostik 171, 417, 475, 494
- Akdeniz 177, 261, 302, 318
- Allen, Douglas 22, 33, 34, 35, 110, 136, 150, 161, 171, 195, 196, 211, 212, 222, 390, 412, 414, 424, 428, 429, 435, 448, 467, 480, 483, 484, 487, 502, 504, 506, 507, 509, 510, 519, 557, 558, 563, 568, 585
- Alliband, Terry 474
- Alman İdealizmi 22, 32, 33, 43, 72, 87, 123, 135, 162, 181, 191, 314, 315, 317, 353, 354, 400, 499, 517, 545
- Altizer, Thomas J. J. A 109, 110, 469, 487, 500, 558, 563, 564, 592
- altın çağ 306, 371
- Analitik Psikoloji 373
- anamnesis 458
- Andrae, Ernst Walter 222, 330

- antropoloji 378, 433, 474, 499, 500, 509
- Apokrifa 233
- Arendt, Hannah 162
- Arkaik zihniyet 181
- Arkhe 210
- Ascona 85, 133, 249, 373, 591
- Asurlular 230
- Asur medeniyeti 232, 330, 409, 410
- Augustinus 89, 214, 215, 216, 315
- Avrupa 49, 167, 177, 190, 259, 275, 280, 301, 318, 321, 331, 339, 349, 358, 383, 384, 392, 443, 456, 497, 498, 513, 514, 518, 520, 529, 536, 542, 592
- Axis Mundi 247, 250, 252
- Aydınlanma filozofları 147

B

- Ba'al 121
- Babil medeniyeti 20, 48, 186, 191, 212, 232, 310, 409, 410, 559, 589
- Bachelard, Gaston 147

Bacon, Francis 43
 Baird, Robert D. 435
 Bakire Meryem 98
 bambaşka (ganz andere) 86, 88, 89, 99, 103, 107, 129, 173, 253, 295, 383, 385, 420, 495, 547, 553
 Barabudur 231, 234, 250, 330, 437
 Barth, Karl 123
 Bastille hapishanesi 218
 Bataille, Georges 77
 Batı 15, 21, 27, 47, 48, 49, 61, 69, 73, 84, 85, 92, 124, 133, 162, 167, 168, 189, 192, 209, 210, 213, 241, 280, 286, 287, 288, 290, 298, 305, 311, 314, 315, 317, 318, 319, 320, 321, 323, 325, 327, 329, 331, 335, 346, 347, 348, 349, 353, 375, 380, 383, 384, 387, 391, 394, 396, 397, 407, 434, 454, 455, 456, 481, 495, 509, 518, 524, 525, 538, 542, 543, 545, 549, 551, 553, 554, 555, 556, 559, 560, 561, 569, 570, 580
 batınlık 316, 329, 334, 335, 336, 343, 450
 Belit 121
 Bell, Richard 51
 Bengal 98, 589
 Berger, Adriana 450, 451, 483, 484, 565
 Bergson, Henri 162
 Berlin Antlaşması 541
 Bhagavad-Gita 114
 Bianchi, Ugo 22, 31, 32, 412, 565, 580
 Bilgiseven, Amiran Kurtkan 38, 565
 bilinçaltı 132, 174, 211, 212, 214, 223, 293, 294, 295, 303, 304, 351, 369, 453, 552
 Birinci Dünya Savaşı 160, 314, 541, 542
 Blachère, Régis 51
 Blaga, Lucian 330, 331
 Blavatsy, Madame 326
 Bleeker, C. J. 26, 33, 34, 428, 480, 502, 565
 Borella, Jean 320, 565
 Borgeaud, Philippe 82, 483, 512, 521, 565
 Bruno, Giordano 287, 588
 Buchman, Frank 392, 393
 Buda 118, 153, 156, 257
 Budizm 66, 68, 74, 172, 503, 589, 590
 Bultmann, Rudolf 439
 Burkhardt, Titus 454
 Büyük İskender 256, 305, 310
 Büyük Tanrıça 176
C-Ç
 Caillois, Roger 77, 79, 80, 82, 83, 199, 346, 432, 566
 Carpenter, Joseph Estlin 69, 72, 566
 Cassirer, Ernst 135, 520
 Cave, David 164, 389, 390, 478, 566, 586
 Caynizm 172
 Cazenave, Michel 123, 566
 Cehennem 485
 Cennet 117, 120, 127, 152, 155, 156, 203, 221, 223, 225, 226, 227, 228, 306, 358, 423, 485, 489, 552
 Chantepie de la Saussaye, P. D. 32, 33, 428
 Chapel, Rockefeller 494
 Cherokee 196
 Chicago 22, 56, 78, 97, 126, 143, 171, 241, 271, 279, 325, 388, 411, 440, 441, 465, 468, 481, 490, 494,

518, 546, 552, 557, 558, 561, 566, 572, 574, 583, 584, 591, 592, 593, 594
 Chicago okulu 22
 Chicago Üniversitesi 279, 388, 441, 518
 Cioran, Emil 357, 483, 490, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 532, 533, 534, 538, 539, 566, 567, 573, 574, 586, 590
 Cizvit 472, 487
 Codreanu, Corneliu Zelea 392, 393, 528
 Codrington, R. H. 71
 Comte, Auguste 40, 41, 359, 360, 556
 Coomaraswamy, Ananda Kentish 143, 145, 150, 218, 221, 222, 223, 317, 322, 323, 326, 328, 330, 331, 332, 333, 334, 336, 337, 338, 342, 343, 344, 437, 545, 558, 579
 Corbin, Henry 77, 337, 441, 442, 450, 451, 557, 558, 565, 585
 Corless, Roger 476, 567
 Couliano, Ioan P. 48, 494, 567, 594
 Croce, Benedetto 302, 354
 Cusa, Nicolas de 115
 Çin medeniyeti 141, 177, 233, 234, 394, 469, 497
D
 Dante, Alighieri 327, 485, 501, 512, 594
 Darwin, Charles 68, 69, 70, 371, 544
 Dasgupta, Surendranath 337, 338, 545, 588, 589
 da Silva, Antonio Barbosa 164, 215, 218, 413, 414, 428, 564
 Da Vinci, Leonardo 287
 Deccal 302
 de Cusa, Nicolas 115
 Dekonstrüksiyonizm 161, 596
 de Martino, Ernesto 354, 591
 Demir Muhafızlar 392, 521, 528, 596
 Demiurgos 210, 211
 deneyciler 147
 Derinlikler Psikolojisi 147, 161
 de Saussure, Ferdinand 446, 447
 Descartes, Rene 43, 160, 570
 deus otiosus 224, 290, 364, 550
 Dinbilimleri 55, 295, 557, 563
 Din Fenomenolojisi 22, 23, 32, 33, 34, 55, 427, 428, 429, 502, 563, 585
 dini bayram 264, 272
 Dubuisson, Daniel 144, 334, 335, 338, 339, 340, 341, 342, 482, 483, 486, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 534, 537, 561, 565, 566, 567, 568, 569, 571, 574, 583, 586
 Dudley, Guilford 22, 26, 476, 480, 481, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 568
 Duerr, Hans Peter 474
 Dumézil, Georges 123, 412, 442, 443, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 536, 538, 565, 568, 569, 580, 590
 Dundes, Alan 192, 197, 568, 574, 578
 Durand, Gilbert 147
 Durkheim, Emile 72, 73, 74, 75, 76, 77, 79, 82, 109, 160, 413, 508, 546, 568, 569, 572
 düşmüş insan 226, 303
 düşüş 120, 224, 225, 227, 294, 295, 303, 485, 550, 552

- E**
 ebediyetler dizgesi 269
 Eckhart, Maître 501
 Edda 248
 Eflatun 210
 efsane 186, 187, 188, 190, 191, 192, 196, 198, 365, 416
 eidetic vision 33, 60
 eidos 33, 149, 429
 el-Meryemi, İsa Nureddin el-Alevi 145
 époque 412, 414
 Eranos toplantıları 77, 85, 119, 133, 212, 249, 374, 375, 376, 419, 585, 591
 Erklären 61
 Erlebnis 402
 eskatoloji 261, 301
 Eski Ahit 20, 190, 359, 419, 420
 Evola, Julius 145, 317, 320, 321, 322, 323, 326, 328, 329, 330, 331, 332, 334, 338, 343, 345, 346, 350, 437, 439, 545, 569
 evrimcilik 69, 70, 297, 360, 364, 544
 evrim teorisi 69
 Ex nihilo 204
- F**
 Faivre, Antoine 334, 335, 336, 569
 Felsefe Taşı 122
 Feminizm 161
 Feyerabend, Paul K. 506
 Ficin, Marsile 287, 588
 Fiore, Crescenzo 322
 Fitch, Robert E. 471, 569
 Fitzgerald, Timothy 481, 570
 Flaubert, Gustave 512
 Foucault, Michel 515, 516, 570
- Frazer, James 71, 72, 160, 192, 193, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 368, 371, 469, 470, 471, 472, 474, 510, 513, 524, 544, 572, 577, 587
 Frazer, James G. 70, 71, 73, 77, 82, 84, 92, 124, 193, 316, 359, 363, 469, 482, 524, 571, 572, 574, 577, 580, 583, 584, 585, 587
 Freudizm 368, 377, 512, 544
 Freud, Sigmund 123, 132, 147, 158, 159, 191, 290, 324, 325, 329, 354, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 377, 405, 413, 570, 576, 577, 580
 Fries, Jakob Friedrich 88
 Frisch, Max 162
 Fröbe-Kapteyn, Olga 85
 Fromm, Erich 372, 373, 570
- G**
 Gadamer, Hans-Georg 43, 312, 403, 404, 405, 407, 439, 570, 571, 581
 Galileo, Galilei 287
 Gasset, Ortega y 302, 354
 Geisteswissenschaften 398, 401, 403
 Gelenekselciler 223
 Gentile, Giovanni 354, 588
 Gill, Glen R. 79, 215, 484, 485, 570
 Girardot, Norman 35, 85, 439, 490, 493, 558, 563, 570, 575
 Goethe, Johann Wolfgang von 389, 422, 436, 496, 531
 Gozon, Dieudonne de 257
 Granet, Marcel 73
 Guénon, René 145, 222, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 336, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 394, 437,

- 439, 542, 543, 545, 561, 565, 570, 579
 Gustav Jung, C. 20, 55, 78, 123, 125, 203, 374, 572, 575, 577, 591, 598
- H**
 Hamilton, Kenneth 81, 487, 583
 Hanson, Norwood R. 506
 Haraberezaiti (Harburz) 248
 Hardy, Edmund 19
 Harrison, Jane E. 191
 Hegel, Wilhelm Friedrich 32, 310, 353, 354, 355
 Heidegger, Martin 181, 314, 354, 397, 403, 451, 523, 567, 571
 Heiler, Friedrich 78
 Helen düşüncesi 272
 Hentze, Carl 332, 333
 hermenötik 16, 51, 54, 55, 57, 60, 61, 62, 119, 146, 180, 347, 350, 357, 377, 378, 386, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 410, 412, 432, 434, 438, 439, 440, 441, 442, 445, 447, 448, 449, 450, 451, 454, 455, 456, 458, 459, 461, 462, 477, 495, 497, 499, 500, 501, 502, 511, 512, 513, 553, 554, 555, 556
 Hermes 397, 458
 Hertz, Robert 472
 Hesiodos 189
 hierofani 90, 91, 92, 93, 94, 96, 102, 103, 104, 105, 106, 108, 109, 111, 113, 116, 120, 121, 122, 123, 126, 127, 128, 129, 131, 132, 137, 146, 208, 230, 233, 237, 239, 245, 251, 252, 284, 292, 312, 418, 435, 470, 478, 488, 543, 546, 548
- Hindistan 61, 85, 97, 98, 99, 115, 177, 221, 233, 256, 259, 261, 275, 337, 383, 384, 385, 389, 390, 393, 408, 439, 441, 442, 463, 493, 495, 497, 544, 545, 553, 588
 Hint dinleri 183, 419, 592
 Hıristiyanlık 66, 190, 200, 496, 513, 524
 Holmberg, Uno 342
 Homeros 189
 Homo religiosus 162, 163, 164, 166, 183, 303, 304, 551
 Hooke, S. H. 469, 571
 Hubert, Henri 73, 74, 75, 269, 270, 314, 346, 564, 571
 Huizinga, Johan 162
 Hultkrantz, Ake 33
 hümanizm 53, 319, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 393, 455
 Husserl, Edmund 33, 403, 429
 Hz. İsa 21, 98, 103, 113, 115, 116, 122, 128, 145, 153, 155, 257, 284, 285, 302, 318, 355, 463, 487, 488
- I-İ**
 Ionesco, Eugene 420, 439, 483, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 532, 534, 539, 567, 573, 574, 586, 589, 590
 Ionesco, Nae 420, 439, 483, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 532, 534, 539, 567, 573, 574, 586, 589, 590
 Irenaeus 210
 İbrahim 89, 282, 283, 286, 397, 577
 İbrani 285
 İbraniler 281, 282
 İç Asya 268
 idealar 149, 216, 235, 237
 İkinci Dünya Savaşı 78, 323, 328, 331, 333, 520, 528, 532, 545, 546

ikinci düşünüş 295, 303, 552
 ilk/asli Gelenek 335
 iman 282, 283
 imge 134, 147, 148, 149, 150, 152,
 153, 154, 155, 156, 157, 158, 215,
 217, 290, 368
 insan-ı kâmil 289, 290, 303, 377, 499
 İsa 21, 98, 103, 113, 115, 116, 122,
 128, 145, 153, 155, 257, 284, 285,
 302, 318, 355, 463, 487, 488, 597,
 599
 İshak 282, 283
 izafiyet teorisi 508

J

James, William 70, 71, 73, 77, 82,
 84, 92, 124, 193, 316, 359, 363,
 469, 482, 524, 571, 572, 574, 577,
 580, 583, 584, 585, 587, 596
 javidan kirad 315
 Jeremias, Alfred 330
 Jerome 200
 Jordan, James B. 482, 483, 572
 Joy, Morny 148, 572
 Judaeus, Philo 210
 Jul Sezar 310
 Jung, Carl Gustav 55, 123, 132, 133,
 191, 193, 202, 203, 211, 212, 213,
 214, 215, 217, 218, 222, 223, 294,
 372, 373, 374, 375, 376, 377, 472,
 552, 572, 576, 577, 582, 591

K

Ka'be 232, 250
 kadın 58, 96, 98, 175
 Kant, Immanuel 52, 88, 102
 Kaos 207, 242, 246, 252
 Karşılaştırmalı Teoloji 21

Kerényi, Charles 202, 203, 572
 Kierkegaard, Soren 283
 Kipling, Rudyard 319
 Kitabı Mukaddes 200, 572
 Kitagawa, Joseph 20, 21, 22, 23, 30,
 32, 34, 56, 126, 279, 388, 411, 440,
 451, 464, 465, 490, 503, 552, 557,
 559, 566, 572, 574, 578, 592, 593
 Kitagawa, Joseph M. 20, 21, 22, 23,
 30, 32, 34, 56, 126, 279, 388, 411,
 440, 451, 464, 465, 490, 503, 552,
 557, 559, 566, 572, 574, 578, 592,
 593, 598
 Kızıl Ordu 357, 545
 kök din 20
 kolektif bilinçaltı 212, 214
 komünizm 301, 536
 Konfüçyanizm 66
 kozmik din 175, 299, 348, 497
 kozmik dindarlık 177, 345, 495, 497,
 498, 553
 kozmik Hıristiyanlık 498
 kozmogoni 204, 205, 206, 207, 243,
 275, 277
 Kozmos 111, 139, 140, 144, 145,
 152, 169, 179, 194, 201, 204, 207,
 208, 223, 227, 229, 230, 243, 252,
 385, 433, 452, 457, 458, 496, 549
 Kraljevic, Marko 257
 Kral-Mesih 281
 Kristensen, W. Brede 22, 33, 78,
 416, 417, 428, 480, 502, 573, 578
 Ksenofanes 189
 Kudüs 232, 234, 250, 399, 426
 Kuhn, Thomas S. 506
 Kur'an 233, 441, 451
 kurban 68, 73, 74, 176, 216, 239,
 256, 274, 275, 276, 277, 278, 282,
 283, 340, 343, 503, 548

kutsal 16, 24, 29, 31, 42, 43, 50, 52,
 53, 54, 56, 57, 58, 66, 67, 68, 71,
 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80,
 81, 82, 83, 86, 87, 88, 90, 93, 94,
 95, 96, 97, 98, 100, 102, 103, 104,
 105, 106, 107, 108, 109, 111, 112,
 113, 114, 116, 119, 120, 122, 123,
 127, 131, 132, 137, 145, 163, 165,
 166, 171, 172, 173, 174, 178, 180,
 181, 182, 183, 188, 191, 192, 193,
 194, 195, 197, 198, 199, 201, 202,
 205, 208, 211, 216, 217, 222, 229,
 230, 231, 232, 233, 234, 235, 237,
 238, 239, 240, 242, 243, 244, 245,
 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252,
 253, 254, 255, 257, 260, 262, 264,
 265, 266, 268, 269, 270, 271, 272,
 275, 276, 283, 284, 285, 286, 288,
 292, 293, 294, 295, 299, 303, 304,
 305, 306, 307, 308, 309, 312, 324,
 336, 337, 340, 342, 344, 346, 350,
 351, 360, 364, 369, 376, 381, 382,
 385, 387, 390, 391, 399, 415, 417,
 420, 422, 423, 435, 443, 447, 453,
 454, 455, 459, 476, 478, 485, 486,
 494, 495, 498, 500, 503, 504, 543,
 546, 547, 548, 551, 552, 553
 kutsal Gelenek 336, 337
 Kutsal Kitap 83, 200, 204, 295, 398,
 399, 469, 493, 573
 Kutsal mekân 237, 240, 247, 548
L
 Laignel-Lavastine, Alexandra 483,
 486, 525, 527, 528, 529, 530, 531,
 532, 533, 534, 537, 567, 573, 577,
 578
 laik ahlak 287, 373, 398

Lang, Andrew 191, 359, 365, 366,
 367, 368, 503, 564
 L'Année Sociologique 73, 74, 75,
 568, 571
 Lapointe, Roger 41, 573
 Leach, Edmund 471, 472, 473, 474,
 484, 486, 487, 573
 Le Corbusier 308
 Leeuw, Van der 22, 33, 34, 72, 78,
 93, 94, 96, 104, 133, 163, 164, 238,
 239, 240, 262, 263, 346, 415, 428,
 480, 502, 548, 558, 585, 591
 Leiris, Michel 77
 Lessa, William A. 469, 470, 573,
 574
 Lévi-Strauss, Claude 162, 422, 472,
 519, 520, 521, 535, 565, 568, 571
 Lévy-Bruhl, Lucien 484
 Libby, Dorothy 468, 469, 574
 Linnaeus, Carolus 161, 162, 163,
 598
 Logos 112, 113, 189
 Long, Charles H. 22, 279, 388, 490,
 501, 552, 566, 574, 592, 593
 Lord Raglan 470
 Luther, Martin 393, 398, 399
 Luyster, Robert 148, 195, 474, 574

M

Macchiero, Vittorio 587
 Machiavelli, Niccolò 287
 Madencilik 178
 maieutik 459, 461
 Malinowski, Bronislaw 192, 193,
 194, 346, 520, 574
 Mannheim, Karl 354
 Manole usta 258, 274, 276, 395
 Marcel, Gabriel-Honore 73, 74, 79,
 162, 270, 346, 472, 571, 599

Mareş, Nina 492, 545, 589, 590
 Marett, Robert R. 70, 71, 72, 92, 363, 364, 368, 574, 575
 Marino, Adrian 438, 439, 453, 575
 Marksizm 350, 353, 357, 358, 377, 544
 Martin, Jacques 93, 181, 314, 393, 397, 398, 399, 403, 567, 597, 598
 Martin Luther 393, 398, 399
 Marx, Karl 302, 325, 329, 355, 373, 413
 masal 186, 192, 194, 196, 198, 365, 416
 materyalistler 147, 279
 materyalizm 375
 Mauron, Charles 147
 Mauss, Marcel 73, 74, 75, 79, 270, 346, 472, 571
 McCutcheon, Russell 35, 75, 435, 477, 478, 479, 480, 564, 575, 579, 581
 mekân 31, 32, 53, 62, 95, 96, 153, 156, 157, 169, 216, 229, 230, 231, 232, 235, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 249, 251, 252, 253, 254, 255, 260, 261, 275, 286, 304, 306, 308, 309, 364, 365, 369, 375, 407, 427, 451, 548, 551, 555
 Mekke 232, 234
 Mensching, Gustav 20, 78, 125, 575
 Meru Dağı 248
 Meryemiyye 317
 mesihçilik 283
 Mesih (Hz. İsa) 103, 112, 113, 122, 153, 155, 281, 284, 463, 487, 488
 Meslin, Michel 338, 481, 482, 575
 Mezopotamya 99, 135, 142, 230, 231, 232, 234, 248, 275, 277, 409
 Mihaescu, Florin 328
 Miller, Alan L. 91, 93, 575
 mistisizm 297, 482
 Mit 57, 186, 187, 189, 190, 192, 193, 194, 195, 198, 201, 202, 208, 226, 228, 312, 557
 Mısır 233, 256, 275, 317, 441, 588
 monoteizm 69, 359, 366
 Montanari, Enrico 345
 Moore, G. F. 502
 Muhammed 289, 393
 muhayyile 146, 147, 148, 304, 334, 450, 512
 Müller, Max 20, 21, 25, 41, 160, 190, 413, 431, 513, 518, 540, 544, 576, 587
 Munson, Thomas N. 487
 Murphy, Tim 477, 576
 Musa 220, 256, 257
 Mus, Paul 143, 231, 330, 342, 343
 Mutti, Claudio 339

N
 Nacherleben 449
 Napolyon 305
 Nasr, Seyyid Hüseyin 288, 315, 316, 317, 332, 576
 Natura 401
 nazizm 301, 514, 535
 Newton, Isaac 305
 Nietzsche, Friedrich 290, 291
 nihilizm 350
 Numen 19, 22, 24, 25, 31, 33, 34, 102, 184, 335, 415, 417, 475, 489, 558, 565, 566, 569, 573, 576, 578, 581, 582, 585

O-Ö
 Oedipus kompleksi 158, 372

Olson, Carl 449, 489, 513, 576
 Olympos 248
 On the Origin of Species 69
 ontolojik susamışlığı 245
 Ortodoks 321, 493, 494
 Oryantalizm 378
 Osmanlı İmparatorluğu 308, 541, 562
 Otto, Rudolf 72, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 123, 173, 375, 382, 385, 450, 513, 518, 547, 548, 567, 576
 Oxford Group Movement 392
 ölümsüzlük 183, 258, 307, 548

P
 paganizm 482, 483, 495, 497, 499
 Palmer, Richard E. 397, 398, 577
 Pals, Daniel L. 79, 363, 480, 577
 Papini, Giovanni 383, 384, 462, 463, 587, 588
 paramparam 316
 Paskalya 256
 Pasquier, Pierre 479, 577
 Patterns 213, 271, 418, 427, 468, 469, 470, 472, 518, 561, 565, 571, 573, 579, 583, 591, 592
 Paus, Ansgar 486, 487, 577
 Pawnee 196
 Penner, Hans H. 435, 480, 487, 507, 577
 Perennial Felsefe 315, 339
 Perennis, Sophia 315, 337, 558
 Pettazzoni, Raffaele 19, 22, 32, 34, 184, 197, 199, 200, 213, 257, 265, 333, 338, 346, 366, 503, 578, 583, 587, 588, 590, 591, 592
 philosophia perennis 316
 Pierre, Jacques 37, 40, 50, 122, 313, 479, 560, 568, 573, 577, 578
 Pisi, Paola 78, 87, 211, 218, 221, 222, 323, 328, 331, 342, 343, 344, 578, 583
 Platon 52, 149, 150, 159, 181, 216, 223, 235, 236, 237, 315, 458, 459
 Platonik 149, 222, 235, 236, 484
 Poincaré, Henri 382
 Polanyi, Karl 506
 Polanyi, Michael 506, 599
 politeizm 69, 359
 Portekiz 83, 177, 349, 491, 492, 497, 520, 527, 545, 590, 594, 599
 Postmodernizm 161
 pozitivizm 280
 profan 43, 50, 53, 56, 58, 67, 72, 73, 74, 76, 77, 79, 80, 82, 88, 89, 95, 97, 100, 101, 102, 103, 105, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 119, 122, 127, 131, 140, 142, 151, 166, 167, 168, 169, 170, 173, 178, 180, 183, 188, 201, 202, 208, 218, 219, 220, 221, 229, 230, 237, 238, 239, 242, 244, 249, 254, 255, 263, 264, 265, 267, 268, 269, 270, 272, 274, 278, 287, 291, 292, 296, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 344, 350, 365, 369, 396, 419, 420, 437, 447, 456, 458, 459, 460, 462, 476, 485, 499, 500, 543, 547, 551
 Protestanlık 393, 398
 Przulski, Jean 333
 Psikanaliz 123, 132, 133, 147, 368, 370, 371, 372, 373, 374, 550
 Pummer, Reinhard 22, 26, 45, 46, 578
 Purusah 277
 Putperestlik 106

R

rasyonalistler 147, 279
 Rasyonalizasyon 292, 600
 rasyonalizm 331
 Ray, Stefan J. 494
 reform 373, 409
 religio naturalis 20
 Religionswissenschaft 19, 20, 21,
 22, 23, 24, 25, 26, 33, 70, 413, 431,
 432, 574, 578
 Rennie, Bryan S. 67, 103, 132, 140,
 189, 198, 432, 467, 476, 477, 478,
 479, 480, 483, 484, 486, 487, 490,
 493, 509, 510, 520, 563, 567, 570,
 573, 575, 576, 579
 Reno, Stephen J. 126, 157, 487,
 488, 489, 579
 renovatio 300, 301, 325
 Rickert, Heinrich John 354
 Ricœur, Paul 62, 401, 402, 403, 405,
 406, 407, 408, 414, 415, 429, 440,
 441, 442, 493, 580, 582
 Riès, Julien 32, 67, 68, 83, 163, 410,
 411, 412, 479, 580
 Rig Veda 233
 Rocquet, Claude-Henri 97, 98, 122,
 171, 173, 177, 196, 215, 323, 324,
 327, 357, 422, 437, 447, 482, 490,
 491, 560, 561, 572
 Romantik hareket 162
 Rönesans 115, 280, 287, 288, 314,
 318, 319, 386, 387, 391, 504, 542,
 543, 588
 Rousseau, Jean-Jacques 160, 367,
 581
 Rowland, Benjamin 333
 Rudolph, K. 435, 499, 500, 509, 581
 Ruhü'l-Kudüs 399

S-Ş

Saler, Benson 471, 511, 581
 Saliba, John A. 473, 474, 484, 486,
 581
 Sami kavimleri 121
 Sami topluluklar 232
 sanathana dharma 315
 Santali 177
 Sarton, George 388, 389, 390, 455
 Sartre, Jean-Paul 314
 Scheler, Max 162, 163, 164, 429
 Schimmel, Annemarie 25, 125, 581
 Schleiermacher, Friedrich 62, 84,
 164, 396, 399, 400, 406, 438, 581
 Schmidt, Wilhelm 359, 365, 366,
 367, 368
 Schuon, Fritjof 145, 317, 336
 Scott, Nathan 494
 Sedgwick, Mark J. 315, 317, 339,
 581
 Segal, Robert A. 60, 75, 191, 193,
 376, 417, 475, 577, 581, 582
 Sekülerleşme 454
 sembol 54, 56, 57, 67, 80, 95, 98,
 112, 123, 124, 125, 126, 127, 128,
 129, 131, 132, 133, 134, 135, 137,
 138, 139, 140, 141, 142, 144, 147,
 148, 150, 154, 155, 157, 158, 211,
 331, 340, 343, 346, 348, 368, 376,
 435, 440, 465, 474, 550
 Sharma, Arvind 24, 431, 432, 582
 Sheed, R. 418, 468, 472, 518, 561
 Simmel, Georg 354
 simya 54, 179, 410
 Sırbistan kralı 257
 Smart, Ninian 475, 476, 582, 583
 Smith, David Howart 22, 50, 72, 90,
 191, 407, 408, 427, 469, 470, 481,
 572, 583
 Smith, Edwin 70, 90, 572

Smithi, Jonathan Z. 427, 481, 583
 Smith, Wilfred Cantwell 22, 50
 Smith, William R. 75, 80, 84, 191,
 333, 336, 469, 470, 573, 574, 577,
 578, 579
 Söderblom, Nathan 77, 428, 548,
 583
 Sokrates 210, 459, 460, 461, 492
 Sovyetler Birliği 297, 358
 Spencer, Herbert 69, 359, 361
 Spengler, Oswald 314, 583
 Spineto, Natale 93, 199, 200, 211,
 213, 222, 258, 323, 328, 329, 333,
 335, 336, 337, 338, 339, 340, 343,
 344, 345, 350, 354, 575, 583
 Strenski, Ivan 482, 520
 Sufi Gelenekselciliği 317
 Sühreverdi 441, 451
 sui generis 146, 367, 476, 477, 479,
 480, 481, 523, 524
 Sullivan, Lawrence E. 35, 92, 103,
 109, 112, 484, 560, 584
 Sümer 232, 330
 şamanizm 54
 Şehnâme 443

T

Talihliler Adası 221
 tarihi materyalizm 375
 tarihselcilik 280, 353, 354, 355, 356,
 361, 377, 480, 510, 512
 Teoloji 21, 25, 29, 30, 146, 377, 379,
 387, 481, 487
 Teozofi 440
 Thucydides 189
 Tiamat 277
 Tiele, Cornelis Petrus 428, 548
 Toprak Ana 57, 58, 176
 Toulmin, Stephen 506

Tradisyonizm 315
 Trask, W. R. 271, 468
 Troeltsch, Ernst 354
 truva atı 338
 Truva Savaşı 349
 Tucci, Giuseppe 338, 591, 594
 Turcanu, Florin 79, 85, 122, 158,
 172, 241, 393, 462, 473, 483, 492,
 537, 572, 584
 Türkler 155, 218, 600
 Tylor, Edward B. 68, 69, 70, 71, 160,
 190, 191, 192, 359, 362, 363, 364,
 365, 368, 513, 544, 577, 585

U

Uluslararası Dinler Tarihi Derneği
 19, 23
 Ural-Altay 248
 Urmonotheismus 366
 Urpflanze 436
 urreligion 21
 Uzakdoğu Fransız Okulu 231

V

Van der Leeuw, Gerardus 22, 33,
 34, 72, 93, 94, 96, 104, 133, 163,
 164, 238, 239, 240, 262, 263, 346,
 415, 428, 480, 502, 548, 558, 585,
 591
 van Gennep, Arnold 91
 Varoluşçuluk 161, 353, 544
 Varuna 442, 443
 Vasques, A. 434
 Vedalar 261, 330
 Vedanta felsefesi 97
 Verstehen 61
 Vişnu 112
 Volovici, Leon 482

von Goethe, Johann Wolfgang 389,
422, 436, 496, 531, 597
von Urs, Balthasar 123
Vulgate versiyonu 200

W

Waardenburg, Jaques 33, 68, 71, 73,
417, 428, 573, 575, 585
Wach, Joachim 22, 33, 44, 164, 184,
279, 426, 428, 440, 480, 552, 585
Watt, Montgomery 50
Werblowsky, R. J. Zwi 25, 430, 585
Widengren, Geo 26, 33, 415, 428,
565, 585
Wiebe, Donald 478, 481, 524, 586
Wikander, Stig 473
Wilmhurst, W.L. 419

Y

Yahudi-Hıristiyan Batı dünyası 290
Yahudi-Hıristiyan gelenegindeki
“düşüş” 294
Yahudi-Hıristiyanlık 496
Yahudilik 99, 172, 203, 227, 257,
259, 281, 284, 286, 311, 324, 379,
503, 601

Yahudi peygamberler 121, 284, 285
Yahve 112, 281, 283, 310
Yakın Doğu 66, 177, 233, 261
Yapısalcılık 506
Yeni Ahit 190, 233
yeni hümanizm 53, 386, 389, 390,
393
yoga 118, 464, 561, 588, 592
Yunan, Edward A. 75, 480, 564, 577
yorum 88, 227, 333, 347, 395, 396,
397, 398, 400, 403, 408, 442, 449,
478, 484, 486, 507, 510, 555
Yuhanna İncili 492
Yunan düşüncesi 33, 99, 123, 158,
159, 177, 183, 188, 189, 190, 202,
203, 204, 210, 223, 318, 397, 418,
424, 458, 459, 485, 494, 498
Yunan mitolojisi 188, 202
Yunan-Şark gizemleri 418, 424

Z

Zerdüşt 257, 290, 393
Zerdüştlük 315, 419
Zeus 397
ziggurat 232
ziraat 174, 176, 179, 180, 261, 291,
305

Mircea Eliade ve Din

“Dinler Tarihi disiplinin amacı ne olmalıdır?” ya da “Dinler Tarihi disiplini insan(lığ)a ne sağlar? Bu disiplin nasıl bir işlevi yerine getirir ya da getirmelidir?” Mircea Eliade’in düşüncesinin temelini bu sorular oluşturmaktadır. Bu açıdan bakıldığında Dinler Tarihi, geçmişte olup biten hadiselerden bahseden tarihsel bir disiplinden ibaret değildir. Bilakis o, insanı insan yapan temel yetilerden biri olan inanma olgusunun ve bunun üzerine insanın kendi varoluşunu, içinde bulunduğu âlemi ve postmortem safhayı anlamlandırma çabasının çeşitli tezahürlerini gözler önüne seren bir disiplindir. Belki daha da önemlisi, bu disiplin, dinden ve dinî tecrübeden git gide uzaklaşan ve bunun neticesinde de bu anlam haznelerinden mahrum kalan modern insanın manevi bunalımlarına çare bulma imkânı sunmaktadır.

Dinler Tarihi disiplinini diğer tarihsel disiplinler gibi görmeyip onun ayrıcalıklı yönünü her zaman ön plana çıkaran Eliade’in önemi, bu disiplin üzerinde felsefi bir bakış oluşturmuş olmasıdır. Söz konusu olan şey, olmuş olanları anlatmak ya da olanları oldukları şekliyle aktarmak değil, bunları anlamak ve anlamlandırmaktır. Hermenötik yaklaşım, bu kaygının bir meyvesidir.

Eliade örneği bize en nihayetinde metot meselesinin teknik bir mesele değil, felsefi bir problem olduğunu gözler önüne sermekte ve bunun üzerinde bizleri de düşünmeye sevk etmektedir.